

Plymouth, Pa. 28 Grūdžio.

Ir vėl pabaigėme seną metą o pradėdame naują. Praėjęs metas, tarp mūsų Amerikoje, yra atsižymėjęs iš didžiausios dalies vaidais, kurie užėmė daug vietos laikraščiuose, tiesą sakant, turėdami gerą ir negerą pusę. Tūs vaidus, tą tarpsaviską kovą, sukėlę mūsų kuningai ir jų laikraščiai teisindami, net užgindami, savo draugų darbus nusikaltusius prieš visūmenę. Ar mūsų kova su kuningais užsibaigs su pasibaigimu seno meto, negalime pasakyti, nes tas priguli mūsų pačių, mūsų užpūlimų ant mūsų bei visūmenės. Mes atėitėje laikysimės tos pakraipos kaip iki šiolei ir visados užstosime už tiesas žmonių bei visūmenės nežiurėdami ko no asabiszkos naudos.

„Tėvynės Mylėtojų Draugystė“ pasidaugino praėjusiūse metų ant 196 draugų, kurie suprato naudą apszvietimo nors menką pinigėlių paauskavo ant savo bei brolių labo. Draugų skaitlius šaunei yra pasididinęs, bet kiek bus atsisakusių, tūmi tarpū nežine, nes vieni budami didei karsztai iš pradžios, paskiaus atszalo ir net atzagariauti pradėjo. Draugystė šį praėjusį metą neiszlaido nei vienos knygelės, dėlei nelaimingo atsitikimo su kasa, nusizudžius Miliuokui, draugystės kasieriui. Vienok nebojant to, nors tūmi tapo sutrukdyta, „T. M. D.“ augo šaunei, ir tikimasi, kad ji kartą vis savo mieri atsieks. Iš pradžios tik negalime ir norėti didžiū nuveikimų, kadan gi tankiai virszininkams stoka santarmės, sammonės viską sutrukdo, bet ant to neturime bėti, su laiku viskas iszsitobulins ir kiekvienas pažinęs savo klaidą stengsis pasitaisyti, atpildyti ką sutrukde.

Amerikoje šį metą susitvėrė pirmutinė moterių draugystė po vardu „Lietuvaiczių

Draugystė“, kurios mieis yra apszviesti mūsų moteris bei parengti, kada iszgalės, naszlai ezių prieglaudos namą.

Amerikos lietuviai šį praėjusį metą, apart kitko, atsižymėjo vienu iš svarbiausių daiktų, o tai yra suszelpimas užsitarnavusio tautiečio. Anglijos lietuviai tame taip gi atsižymėjo. Nors labai mažas skaitlius dar suprato tajį reikalą ir paauskavo pagal iszteklių po kelioliką centų, taciaus tikimės, kad atėitėje atsiras daugiaus suprantanczių ir su didesnėmi aukomis, nes prisidės bizniėriai ir turtingos draugystės.

Amerikoje lietuviszkų knygų šį metą taip gi nemenkai tapo iszleistų ir gero turinio. Ypatingai yra geros knygos „Dirva“ iszleidžiamos, kasztais kun. A. Miluko.

Amerikoje šį praėjusį metą mirė trys laikraščiai, butent „Darbininkas“ Shenandoah, Pa., „Kardas“ Baltimore, Md. ir „Rytas“ Waterbury, Conn. Jų vietoje iszeis Shenandoah, Pa. naujas laikrasztis „Viltis“, Waterburyje, Conn. „Tarnas Bažnyčios“ bei „Nauja Draugija“ iszeina „Kardo“ vietoje. Beje, Chicagoje kun. Krawczunas savo asabiszkiems reikalams keta iszleisti laikrasztį po vardu „Katalikas“ regis.

Prusų Lietuvoje mūsų broliai šį metą labiausiai atsižymėjo ir pagarsėjo sviete, nes pirmu kartu ant svieto dar iszrinko savo pasiuntinį į Vokietijos ciecorystės seimą, ko negalėjo padaryti iki šiolei dėl abelno prisiglandimo ir pasitikėjimo vokiszkiems konzervatyvams. Literaturoje mūsų broliai Prusų Lietuvoje gyvenanti nėra atsižymėję dar niekūmi dėlei stokos apszvietunų ir rasztininkų.

Ant mūsų mielos Didžiosios Lietuvos niekame neiszsiblaszkė ukanos ją apsiautusias. Pradžioje metų, ir pirm praėjusiųs, daug buvo kalbama

apie sugražinimą spaudos per Maskolijos rėdą, vienok iki šiolei jokių gerų pasekmių nepasirodė. Lietuvos apszvietunija baimijasi stoti į prieszką sodiecių, kad daryti praszumus daugelyje vietų sugražinime spaudos. Kiek patirta tapo, tulose vietose atgavimui spaudos prieszinasi kuningai bei Vilniaus vyskupas, kuriūs apgailėti tiktai reikia dėl jų niesusimanymo. Kratos lietuviszkų knygų, areztavojimai ir isztrėmimai į tolymus Gudijos krasztus mūsų brolių visokios lūmos yra labai pasididinęs. Valdžia, kad sumaskolinti mūsų brolius, itaisė daugur vietose vieszus knygynus ir arbatnyczias, kuriose tapo patalpinti tiejie knygynai. Šitas valdžios smugis rodo yra skaudus ir daugelį musiszkų dvasiszkai numarins. Dėlto, kad tam užbėgti, mumis reikia lygaus ginklo, tai yra iszleidimo gerų knygų su tėvyniszkų turiniu ir pigiai jas pardavoti arba dovanoti žmonėms. Prieszai szitą maskolių užmaczią pareiga yra kiekvieno lietuvių kovoti. Lietuviai turi susiorganizūti, dėti aukas ant iszleidimo liet. knygų, bei rūpintis kūmi placziausiai jas iszplatinti. Antraip neiszlaimėsime kovos.

Ant galo dėkavojame visiems mūsų sandarbininkams ir sandraugams už suteikimą mumis žinių, ko mumis nestokavo, už platinimą mūsų laikrasczio tarpe savo prietelių ir pažįstamų, bei tikimės, kad ateinancziame mete, suvienyтомis pajiegomis galėsime padaryti daugiaus gero mūsų broliams ir tėvynėi.

Sveikiname visus brolius ir seseris su Naujais Metais. Ila kėdami visokių gerų pasekmių, didešnio darbavimosi bei szelpimo tėvyniszkų reikalų.

Kurie turi surinkę „Vienybės“ NNo. ir norėtu dūti apsidaryti, o truktu dar kurių NN.,

dūkite žinę į redakciją, o prisigsime kurių num. dar turime.

Užsitarnavusiam rasztininkui, paauskavo: J. Natkeviezia, Waterbury, Conn. —25

A. Kamaitis isz Bloosburg Pa. prisiraszė prie „T. M. D.“ ir užsimokėjo \$1,00 prisigsdamas „Vienybės“ redakcijon.

Padekavojimas.

Broliams lietuviams, prisiantūsiems isz Anglijos per gerbiamo kun. Varnagirio rankas man paszelpą, siuncziu szirdingą padėkavojimą. K

Isz Lietuvos.

Vilniaus lenkai emė smarkiai bruzdėti. Nešenei jie susitaisė draugystę, susirinko pinigų, prisipirko lenkiszkų knyguczių ir emė leisti jas tarp lietuvių, kurie nors sziek-tiek supranta lenkiszkai. Žodziu sakant, lenkai kiek įmanydami rupinasi pasiskubinti lietuvių verstį į lenkus. Pasirodo, kad virtimas į lenkus lietuvių da vis tebeeina ypacz Vilniaus diecezijoje. Tokiam lenkinimui lietuvių labai prijauczia ir patsai Vilniaus vyskupas kun. Zvierovicz (mozuras). Kaip tik kur pajunta jisai kokį kuningą lietuvį, lietuviszką dvasiā besėjant, tai ant tų pėdų skubinasi jį perkelti į gudiszkas parapijas.

Apgailėtinas padėjimas lietuvių Vilniaus diecezijoje.

Czionai reikalinga kūnograicziausiai pasiskubinti su lietuviszkomis knygomis ir laikraszcziais! Suvalkų ir Kauno gubernijose lietuviszkai kalbai nesimato dabar dī delio paaus, ale dalis Vilniaus ir Gardino gubernijų lietuvių gali greitai pranykti.

Reikia pasiskubinti su pagelba! A. Sz.

Vilniaus lietuviai jau keli metai atgal buvo prasę a. a.

vyskupo Zdanavicziaus, kad pavelytų kokioj—nors bažnyčioje Vilniaus lietuviszką kuningą ir dievmaldystę laikyti. Ant to vyskupas atsakė, kad kol jisai gyvas bus, iki tol lietuviai nesulauks išpildymo savo norų. Ir teisybė; jau vysk. ansai numirė; ale lietuviai lietuviszkos dievmaldystės savo sostapilyje neturi.

Sį pavasarį vėl lietuviai padavė praszimą lietuviszkai suraszytą naujam vyskupui kun. Zvierovicziui, bet szits kuningėlis nė jokio atsakymo nedavė ant to meldimo. Kaip patirta vyskupo kanceliarijoje, vyskupas pasakęs, kad jisai negalys atsakyti ant tokio praszymo, kuris parasytas nesuprantamoje kalboje.

Nėr ką sakyti! Geras piemū, kuris savo avių nesupranta!

Dabar (sį rudenį) vėl lietuviai euskato kitą praszimą vyskupui raszyti, ale jau suprantamą kalbą, t. y. maskolizską, nės burliokizską kalbą yra mielesnė mus vyskupui už lietuviszką.

Nesuprantamas vyskupo, tikrai mozurizskas aklumas! Ar jis nežino, kad Vilniuje lietuvių yra kur—kas daugiau, nės didžiausioje jo diecezijos parapijoje? Ar jis laukia, kad patys lietuviai kokioje bažnyčioje patys lietuviszkai užgiedotų?

Paminklą Muravjovui, — korikui valdžia nutarė atidengti 20 dieną Lapkricio mėnesio. Dabar baltais įkapiais apvilktas stovi, o du žemskiai sergsti, kad kas neapdergtu.

Cz.

Veiveriai. Kun. Dubauckas buvo išgulditoju tikėjimo Veiverių mokintojų seminarijoje, išguldinėdavo viską gudizskai ir buvo tikras maskolizų bėnas; su vaikais apsieidavo labai bjauriai, keikdavo ant jų tikrai maskolizskai. Net seminarijos inspektorius Mazurenko buvo jam liepęs kartą perstot išguldinėt tikė-

jimą dėlei nepraustos burnos, ale augsztesnėji valdžia vėl prileido Dubaucką prie išguldymų, nes matė jame gerą maskolizų tarną. Bet dabar turbūt jau nebebus pons Dubauckas mūsų prefektu.

Priegtam noriu paklausti mūsų kuningų, kodėl dūda bažnyčių mus niekinti maskolizskais giedojimas „*Boże cię choroni!*“ per karalizskas szventes. Vertėtų tą giesmę jau mest maskolizskai giedojus: jug popiezius, Pius IX uždraudė maskolizskai melstis.

Suvalkų, gub. Benderų kaime, dvarponis Florijonas Skaržinskis iš daleidimo valdžios taiso ukininkystės ir sodauninkystės mokyklą. Namai mokyklai, pasaka lenkizskų gazetų, jau pradėti statyti.

Jei tai teisybė, tai p. Skaržinskis tarp mūsų dvarponių būtų retas pauksztis, nes dvarponiai pas mus iki sziol buvo žinomi tik lėbavimais, kortomis ar lupimais žmonių, o naudos jų beveik namatėme. — Pažiūrėsim, gal ir bus kokia nauda iš tos mokyklos.

Prienai (Senapilės pavieto). Bevažiuodamas į Senapilę su tikau „vengrus“ su tavorais. Sustojome kartu su jais pasiganyti. „Vengreliai“, nors tai pagal paėjimą ne vengrai, bet slovakai, važinėja sau po Lietuvą ir pardavinėja visokius niekniekius — abrozėlius, guzikus, adatas, spilkas, kaspinus, skepetus, veidrodžius, pluksnas, raszlą ir kitokius mažmožius... ir turi sau iš to tiek pelno, jogei apsimoka kelionė į tolimą krasztą, užlaikymas arklio, žmonių ir da lieka szis—tas nusiųst savo szelmynoms.

Kitoje vietoje sutikau besivalkiojanczius su maiszais ant peczių totorius nū Kazaniaus. Ir szie pardavinėdami staltieses, rankszlūsczius, divonus, skepetaites turi pelną Lietuvoje. Ne kalbą jau apie maskolizius su spynelemis, peiliais,

repliukėmis, su maskolizskomis knygutėmis ir abrozais ir su kitokiais užsiėmimais... Kaip pamisliji, kiek tai mus sunkiai uždirbto lietuviszko skatiko bereikalingai pereina į svetimas rankas per mūsų pačių nerangumą, tai liudna darosi ant szirdies.

Jug turime daug jaunu ir senų, vyrų, moterių ir mergų turinezių bent po kelis szimtus rublių, iš kurių daugiaus jokios naudos nėra, kaip tik paprasti procentai. Kiek—tai yra merginų bažnytkiemiuose bedavatkaujanczių, kurios dalis atsiėmusios sėdi ant pinigų visą savo amžį be jokios apyvartos. Kad taip zydeliams dūt tokius pinigus, kiek tai geszeftų jie padarytų. O musizskiai moka tik paskolyt ir procentus (gan menkus) imti.

Reikalinga mums griebtis visokių dalių prekystės ir amatų! Reik rupintis paimti savo rankas visokias teisingas pelno szakas. Lietuviai nesinauskite!

Rumbonis.

Palanga. Praneszu apie Palangos daktarą Liudviką Vaineikį. Pas jį anais metais buvo atrasta, drapanose po pamuszalų, laiszkas, nelabai dailiai suraszytas apie carą Aleksandrą III. Laiszskas tasai matyt iš skylėto kiszeniaus nukrito žemyn ir tenai Vaineikio nepatėmytas gulėjo sau, bet žandarai vis—gi jį užtiko. Rodiū lietuviams patiems išsikrėst ir pamuszalus savo drabužių, kad nebut taip, kaip su Vaineikiu. Tai—gi tasai daktaras Vaineikis už neapsižiūrėjęs savo pamuszalo tapo nuhaustas ant 3 metų izstrėmimo iš Lietuvos, bet papraszes caro Nikolajaus II gavo sumažinimą izstrėmimo iki 2 metų ir sį rudenį atbaigė jau savo lėdas.

Starta.

Kulvarija (Suvalkų gub.) 5 XI 98. Czionai sėdi jau ant ri metal kalėjime: studentas Maskvos universiteto Pranyš

Matulaitis, jo brolis kareivis, Jonas Czėsna ir Jūzas Kaczergis. Sėdi sau vargszai, vargą vargsta ir nemato savo bėdų kraszto, nė galo. Kada ir kaip pasibaigs jų dalykai, nieko nežinia, tiek tik tikra, kad popieros apie jų kaltenybes jau guli keli mėnesiai Petrapilės ministerijoje.

Dėkui Dievui visi jie sveiki ir gerai laikosi, jie turi patys valgi nusipirkt, nes randavų valgiu tenai sunku misti. Studentas Matulaitis sziek—tiek akimis nesveikūja.

Kapus.

Petrapilė. D ras Stanislovas Matulaitis iš Pilviszkių izstrėmtas, dabar nesenei gavo vietą kalmukijoje, Astrachanias gubernijoje.

Jonas Krauczunas vienai vienas sėdi Petrapilės kalėjime ir turės ten kanczias kėsti da iki užgavėnių. Buvo jisai padavęs praszimą Nikolajui II kad sumažintu jam kanczias, bet nieko nelaimėjo.

Apgailėtinas to vyro padėjimas — sėdėti per 20 mėnesių vienu vienam, atskyriname kambaryje, iš langų kurio beveik niekad nematyti gyvo žmogaus — tai gali iš galvos iszeiti.

Tai, kaip maskoliai moka nekaltus žmones kankinti!

Gojus.

Senapilė 10 d. Spalių mėn. Jau vieno vertiko lietuviszkų rasztų į maskolizską kalbą pasirodo maskoliams permažai. Iki sziol buvo mat tik vienas randavas lietuviszskas vertikas prie Kauno žandarmerijos. Dabar girdėt, nuspręsta paskirti da lietuviszką vertiką prie Senapilės žandarų virszininko; algos jam paskirta 900 rublių ant metų.

Iš to aiszkiai matyti kylinas lietuviszko krutejimo. Iki lietuviszkos knygos, laikraszcziai ir lietuvių abėlnai platinosi silpnai, žandarams nereikėjo nėkokio lietuviszko vertiko. Kaip emė lietuviszkų knygų ir lietuvių atsircat daugiaus, pasirodė reikalas

maskoliams įtaisyti nors vieną lietuviską vertiką, dabar nuspręstas antras... Mes tikimės, kad da tų dviejų toli nebus gana maskoliams, turės nepoiligam da kelis vertikus lietuviskų rasztų paskirti.

Niszmanėliai maskoliai, man jų net gaila! Iš visų pūjiegi jie stengiasi išnaikinti lietuviską krutėjimą ir įveisti savo raugu dvokenciją maskolystę su pravoslavija. Bet per savo aklumą jie nenuvokia, kad dvasios negali nė bagnitu nudurti, nė kalaviju perkirsti, nė karabinu (užtaisytu nors ir bedumiū paraku) nuszausti ne žandarų nugazdinti. Dvasia nebijo tu visų maskolizkų ginklų. Na o lietuviskas krutėjimas, tai jug yra pasiplėtimas tarp lietuvių žinomios dvasios. Pertai bereikalingi yra visi maskolizki pasistengimai priešais lietuviską dvasią. Nieko mums maskoliai nepadarys, mes vis-tiek savo laimėsime!

Senapilės Gimnazijoje po išskėlimui profesoriaus Staniszkio, lietuviską kalbą išguldė Endziulaitis, mokintojas pradinės mokyklos. Jau mus gimnazijoje, neliko dabar nė vieną profesoriaus lietuvio, o buvo laikas, kada buvo jų net 4 (Staniszkis, Krauczunas, Jasulaitis ir Arminas).

Internatė (gimnazijos kazerinėse nū szių metų mokasitikt 165 rub., o ne 190. Praszymai lietuvių sziē-tiek pagelbėjo. *YYY.*

Pakūnis (Senapilės pav.) 9 Rug pas kun. J. Szmulksztį buvo krata. Nieko nerado, paėmė tikt raszytus kuningo pamokslus. Czionai, kaip tariama, užrodyta buvusio Pakūnyje mokintojaus L., iškurio priežasties buvo krėstas taip-gi pradžioje birželio mėnesio krautuvės savininkas A. Bajoraitis. Jisai išzimtas už 100 rublių kaucijos.

Kuningą Szmulksztį paskui žandari norėjo paimti, nes

bene iš ano ucizteliaus parodymų išėjo, buk kuningas turėjo reikalus dėlei lietuviskų rasztų su anū Bajoraiczium. Bet ir kuningas liūsas pasiliko po sudėjimui 200 rublių kaucijos.

Žandarų virszininkas, Vonziacko įpėdinis, p. Eropes kalboje su vienu žmogum išsitarė, kad kratos dėl lietuviskų dalykų niekados negali išsibaigti, nes žmonės yra dideliai kvaili. Atvažiūji pas vieną krėsti, randi didelį punda laiszkų, kuriūs perskaitęs vėl atrandi tokius, jog butinai reikalinga naujas kratas daryti, o czia vėl randi naujus laiszkus... Na ir nēr galo kratoms ir negali buti. Nesu-prantu, kam lietuviai taip brangina tūs laiszkus, kodėl jų nedegina!

Lietuviai, deginkit laiszkus, kurie gali jums patiems ir jūsų artymui užkenkti!

— Jau nū kelių metų eina tarybos tarpu valseziaus apie pstatymą Pakūnyje mokyklai namų, bet jokiu būdu valsezius negali susitaikyti; vieni nori, kad szis namas būtų pastatytas prie bažnyčios, kiti kitur. Pirmiaus buvo ketinus dūt sienojus valdzia, paskui atsisakė. Dabar valsezionys visiszkai atsisako sziū kartu nū statymo mokyklai namo.

Ar nevertėtų ir pakūniszkams susiprasti ir pareikalauti nū valdzios, kad jūsų naujai pastatytoje mokykloje būtų mokinama lietuviszkai iš knygų spaustų lotyniszkomis litaromis Gėda, but jums, pakūniszkiei, jeigu pražiopsotu met tą geriausią pasitaikiusią progą. Sziū laiku, kada aplinkiniai valseziai kovoja už savo szvenčiausias prigimtas tiesas, nepasilikit todėl užpakalyje savo draugbrolių, bet reikalaukite visur ir visame savo tautiszkų tiesų, drąsiai, be baimės, sutartyje ir vienybėje, o Dievas jums padės!...

Sakalas Padangiu.

Prienai. 26 Rugšėjo Buczkiemio kaime pas ukininką J. Gariną atėjo du žemskiai vėlai vakare ir czion liepė paszaukt szaltyszių podraug begasdinami namiszkis. Bet kada Garma parneszė jiems degtinės, priputino gerai, žemskiai pasigėrė nuėjo gulti. O Garma pats girtas budamas, išėjęs laukan dusyk szovė, lyg pasitycziodamas iš žemskių, o paskui pats žemskiams prisipažino. Žemskiai nakezia begulėdami ėmė tarp savęs kalbėti maskolizskai, manydami — niekas jų negirdi ir nesu-pranta. Iš jų kalbos pasirodė, kad jie buvo užrodyti pas Garmą ant muszkiotos per to paties kaimo ukininką, dauesziką, Žiobą. Ant rytojaus, žemskiai tarėsi sustatyt protokolą be jieszkojimo tos muszkiotos, — nes vis-tiek, sako, nerasime, o Garma jug prisipažino. Da žemskiai minė, ar nerastų lietuviszkų knygų pas Garmą. Bet išzyto atsikėlė nieko nė neminėdami apie tai liepė pakinkyt arklius ir išvažiavo į Prienus.

Laikas but jau mūsų ukininkams susiprast nesibieziūliaut su visokiais raudonsiuliais, kad kartais prie bieziūlystos jie neįkastu. Žandarams, žemskiams ir abelnai visiems valdzios tarnams niekados neiszsitikėkit! Tai bus geriausiai!

Sakalas Padangiu.

Naujoji Žagarė (Sziaulių apskriczio). Už įneszimą abrozo Motinos Szvenčiausios „narodnąją szkalą“ turėjo atsėdēt deszimts vyrų Sziaulių cipeje po tris dienas, o du vyru net po septynes dienas.

Starsziuas, jo pagalbininkas ir tris storastos pasiliko atstatyti nū savo vyresnybės. Jie buvo nubauti užtat, kam be pasiklausimo savo tarpininko (pasredninko) įneszė į szkalą abrozą, norint caro ir buvo pavelyta. Mat Lietuvoje tarpininko ir gubernatoriaus val

džia didesnė yra net už caro paliepinus.

Tasai abrozās buvo įnesztas sziokiu tarpu. Vyrai išzgirdę skaitant po miestelį gudiszkūse laikraszcziūse caro paliepiną, kad vaikams priešz moks-lą valia kalbėti maldas savoje kalboje, pasirupino aniems įtaisyti szkaloje katalikiszką abrozą. Uczitelius nieko priešz tai neturėjo. Bereikėjo tuktai abrozo. Atsirado viena asaba, kuri nepasigailėjo skatiko, nupirko abrozą ir atidavė vyrams neszti. Susi-linko apie 15 vyrų priešz-pat naujus metus, tai yra — 31 Grūdžio 1897 metų, ir įneszė abrozą į szkalą. Įneszė pakabino priešzais sėdiptiems vaikams, bet uciztelius nenorėjo leisti ten kabinti, jis rodyjo kabinti vaikams už nugarų, idant užpakaliu veizėtų ant abrozo, bet vyrai ano neklause. Uczitelius užtai labai supyko ir liepė vaikams-sūlus apsukti antraip, idant abrozās būtų anų užpakalyje. Potam uciztelius paraszė skundą prie gubernatoriaus, jog Žagarės vyrai savo valia, be pasiklausimo įneszė abrozą į szkalą. Gubernatorius atsiuntė sprau-ninką visaką isztirti. Sprau-ninkas klausinėjo tų vyrų, kas jiems liepė neszti į szkalą abrozą ir kas jiems pavelyjo taip daryti.

Vyrai dengėsi caro pavelyjimu. Sprau-ninkas da teiravosi, kas nupirko abrozą ir iškur ėmė pinigus, nes uciztelius buvo paraszęs, kad pinigais rinko nū žmonių. Bet vienas drąsus vyras atsakė, jog jis už savo pinigus pirko ir užmokėjęs 40 rublių pinigų tų neprasžęs jam sudėti, nes jis galys da ir daugiau — ką nupirkti. Sprau-ninkas barėsi, kam nesiklausė tarpininko, kuris esąs lyg tėvas ukininkų, jo visame-kame reikia klaus-tis. Vyrai atsakė, kad jie klausėsi ucizteliaus, o szitas sakė, kad abrozą įneszti gali ir

be tarpininko žinios. Neužilgio uciztelius, dasizinojo, kad ji valdžia nepagyrė už tai ir kad reiks jam keltis iš Zagariės. Tada uciztelis nukeliavo pas general-gubernatorių ir apskundė kaip bemokėdamas vyrus nū savęs numesdamas visą kalciją ant kitų.

General-gubernatorius patikėjo ucizteliniui, subarė Kauno gubernatorių, spraukinką posėdėninką, vyrus sumetė į cipe, starsziną, jo pagalbininką ir anūs storastas numetė nū tarnystos.

Bausmė ta reikėjo atlikti pacizame szienapjutyje: nors tai buvo didelė darbymetė, bet nebuvo ką daryti, turėjo tie vargszai už gerą darbą eit į Sziaulius sėdēt! — Tai tokia pas maskolius teisybė!

Naujaitis.

Senapilėje, regis, neužilgio busiant įtaisyta moteriszka gimnazija. Geras tai būtų daiktas, jei tikt maskoliai iš tokio užvedimo nedarytų lyg maszinos kokios mus seseris ir dukteris verst į maskolystę ir pratint prie pravoslavijos. Tiesą sakant, da ir žinios tikros nėra, ar bus, ar nebus mus mieste ta gimnazija. Palauksime, tai pamatysime.

Senapilietis.

(Iš „Ukininko“)

Politiszkos žinios.

Amerika—Kuba—Pilipinai.

Amerikoje dabar susitvėrė partija, kuri reikalauja, kad užimti krasztai, kaip: tai Kuba, Porto Rico ir Pilipinai būtų atidėti patiems gyventojams, kurie statė savo jiegas nusikratyti svetimą jungą. Didėsiuose miestuose tampa nulaikomi dideli susirinkimai, kurių nutarimai vis nusibaigia ant atidavimo užimtų krasztų patiems gyventojams įvedus tikrai tvarką. Visatinai atmeta Monroes užmanymą, kad Amerika dėl amerikų tiktai, bet kad kiekviena tauta, ir

žmonės turi turėti lygias tiesas ir visatiną laisvę savimi valdytiesi. Amerikonai pasidalino dabar į dvi partijas ir matysime, kuri virszins.

Per naują metą amerikoni užtrauks savo vėlavą Havanoje ir perims nū ispanų visą valdžią ant salos. Kariaunos abiejų szalių sveikins viena antrą kaipo prietelingos. Ispanų Kuboje yra dar per 30,000, kurie isziskraustys iki Vasario mėn. Nors amerikoni tikisi kubiecius suvaldyti po savo noru, taciaus tiejie daro savaip. Jie nuėjo pas vieną markyzą mieste Pinar del Rio ir priverstė aną szaukti „tegyvūja laisva Kuba“. Markyzas pasigūdė amerikonomams, jeigu jo neapsergės, tai jisai iszvaziūs nū Kubos ir reikalaušes atlyginimo nū amerikonių. Anūmi kartu susimuszus kubieciams su ispanais Havanoje, 5 tapo užmuszti bei daugiau 30 suzeistų. Amerikonai gūdziasi, kad kubiečiai nenorį padėti ginklų ir laukia ką amerikoni darys. Amerikonams nepildant savo pažadėjimus dūtus kubieciams, tiejie jieszkos savo tiesų pasigieždami ant visai nekaltų ypatų.

Pilipiniečiai vis nedūda amerikonomams ramumo ir praėjusę sanvaitę net kongresas karsztai apie tai mąstė. Tuli pasiuntiniai reikalauja suteikimo patvaldystės pilipinieciams, nes antraip Amerika neturės jokios naudos nei garbės, jei Europos valdžių būdu pasielgs. Pilipiniečiai Iloilo miesta turi apsūpę su 25,000 pasikėlėlių, kur yra vos 2500 ispaniszkių kareivių. Amerikonai neįstengia tenai nukakti ir pasikėlėlius sudrausti. Pasikėlėliams sugavus ispanus, amerikoni turės atpirkti jūs.

Vidurinė Amerika. Bolivi joi užsidegė maisztas. Maisztininkai paėmė į savo rankas vyriausį miestą La Paz. Pre-

zidentas su 2500 kareivių isztraukė priesz maisztininkus.

Ispanija. Pirmsėdis ministrų Sagasta sunkiai apsirgo uždegimu gerklės, dėlko sustoti turėjo visa diplomacija. Mirus Sagastai, mislyjama, kad Veyleris, buvęs gen-gub. ant Kubos taps ministrų pirmsėdiu arba karės ministru, ko liberaliszkoji partija neapkenčia. Nesant Sagastos, keta visa ministerija atsiskakyti nū savo vietų.

Karlistai sziaurinėse provincijose grupėjasi ir valdžiai padaro daugelį sunkenybių. Valdžia suteikė galybę visiems urėdninkams gaudyti karlistus, iszardyti jų klibus ir draugystes. Taipgi džgynė iszleidinėti karlistams ir laikraszečius. Provincijose Catalonijos ir Placencia tapo suaresztūta daugelis karlistų agitatorių. Patsai Don Karlos jieszkosi tiktai piningų pasiskolinti dėl pirkimo ginklų. Italijos laikraszečiai pranesza, buk Vokietijos kapitalistai keta paskolinti Don Karlui 30,000,000 frankų trijų se skyriūse, pirmą 10 mil. dūšį, kad jis 10,000 kareivių turės, antrą kad turės savo rankose miestą Bilbao, trecziągi po dviejų mėnesių po pradėjimo karės. Kiek tame tiesos, sunku žinoti.

Italija. Karalius Humbertas, kaip kalėdų dovaną suteikdamas, paleido visus kaltininkus, kurie dalyvavo maiszte Milano mieste.

Vokietija. Sugrįžus ciecoriui isz Palestinos ir giriantės visaip, atsiranda laikraszečių, kurie iszjūkia ir nupeikia ciecoriaus iszsitaramus bei jo pasielgimą. Tokius drasūlius, kurie iszdrista ciecorių kritikuoti, prokuratoriai ramina visokiais budais, uždedami baudos iki 1000 markų piningais bei 5 metais kalėjimo. Ciecoriaus darytu nors kvaliausiai, niekas neturi tiesos jo kritikuoti.

Vokietijos valdžia po sermėga gen-gub. Koellerio nū Danijos atimtame kraszte gyventojams apgarsino, kad jie savo vaikų neleistų į daniszkas privatiszkas mokyklas, o siustu į vokiszkas, ko nedarant tėvams bus atimtos tiesos vaikus pas save pasilikti ir jūs auklėti savo kalboje. Valsečių virszininkai gavo paliepinus, kad paskirti apie kunus tokiems vaikams, kuriūs tėvai nesulauko nū daniszkos mokyklos. Valdžia reikalauja, kad tėvai budami danieciais, isz karto užaugintu vokiecius vaikus. Tai Vokietijos darbai gale 19 amžiaus. Ko mūsų broliai Prusų Lietuvoje gali tikėtis nū vokiszkos valdžios, jeigu ji su daug stipresniais taip brutaliszškai elgiasi, atimdama vaikus nū tėvų, jeigu tiejie savo kudių nori pamokinti prigimtoje kalboje.

Azija. Maisztininkai ateivius krikščezionis ir vietinius priėmusius krikščezionystę, žudo be malonės. Valdžios pajiegos neįstengia jų galvazudžių apveikti.

Czystyja krauja.

Czystas kraujas tikrina czystą odą. Nėra gražumo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC vasczystys tan kraują, ir laikys czystą, nes iszvaro oia nēczytetumą isz kūno. Pradėk imti szlaidien k iszvarys isz tavo kūno puczkius, dedervines ir ditas dos ligas, nes CASCARETS už 10c. tai palyco. Gausi visose aptiekose su gvarancija 10c. 25c. ir 50c.

Dalis darbu.

— *Chicago, Ill.* Illinois Steel Co. dėl 400 savo darbininkų pakėlė algas ant 5%, ką buvo nū praėjusios vasaros numazinusi. Tokiu būdu nū to laiko iki dabar, kompanija nusuko darbininkams \$15,000 arba nū kiekvieno po \$33.

— *Portland, Ore.* Laikrasztis „Oregonian“ pranesza, kad reikalinga esant 2500 darbininkų prie dirbimo gelzkelio „Snake River Valley“. Dalį darbininkų gausę ten pat, bet kitas dalis turėsę parsigabenti isz rytinių valetijų.

— *Danbury, Conn.* Czionai sudegę skrybelių dirbtuvė, dėl ko neteko 1200 darbininkų darbo.

— *Baltimore, Md.* Viėtinę vagonų dirbtuvę gavo didelį užpraszymą padaryti naujų vagonų. 2000 ten dirbanczių darbininkų turės ilgoką laiką darbo.

— *Akron, Ohio.* Darbininkai prie dirbimo molinių pūdų tapo paszalinti nū darbo per įvedimą maszių. Iki sziolei jie uždrebę po 3-4 dol. ant dienos, o nū dabar kurie likosi dar, tai gauna po \$1,25 ct. tiktai.

— *Charlerow, Pa.* Darbininkai stiklų liejinyezios ir kalnakasiai susitarę uždėjo kooperatyvišką krautuvę ir visi isz tos krautuvės imdami visokių sau reikalingus daiktus, daug pigiaus gauna, negu pirmaus imant isz kompanijų krautuvių. Kompanijų krautuvės didei sumažėjo.

Panaszios kooperatyviszkos krautuvės randasi Banksvile, Carnegie, Sharon Station ir Pittsburg'e, ir turi gerą pasisekimą. Prie krautuvės Banksvile yra ir knygynas įtaisytas dėl darbininkų.

— *Homestead, Pa.* Kasyklose Munhall vėlei pradėjo dirbti, kur 300 kalnakasių gavo darbą. Tos kasyklos buvo per keletą sanvaiczių sustojusios.

— *Alenport, Pa.* Kasyklas Cliper, kuriose nedarbama buvo nū ilgo laiko, nupirko firma C. Jutte & Co. ir tūjaus pradės dirbti.

— *Lorain, Ohio.* Lorain Steel Co. praėjusę sanvaite pradėjo dirbti, kur 600 darbininkų gavo darbą.

— *Millbury, Mass.* Geležies liejinyezioje Whitney & Maeduff pradėjo dirbti pilną laiką, kur daugelis darbininkų gavo darbą.

— *Connellsville, Pa.* Tulūse skyriūse Humbert Tin Plate Co. nustojo dirbti dėl reikalingų pataisymų.

— *Ludington, Mich.* Gelžkelio kompanija Flint & Pere Marquette atstatė Ludington'e visus senus darbininkus, kurie reikalavo pakėlimo algos, o priėmė naujus, neprigulinczius į uniją. Senieji darbininkai, unijonistai, užpūlę ant naujųjų ir smarkiai apkulė. Kompanijos namai yra dabojami per samdytus sargus. Unijonistai gaudami pagelbą nū Amerikos darbininkų susivienijimo nutarė nepasidūti kompanijai ir iszvyti neunijonistus darbininkus.

— *Shamokin, Pa.* Kasyklose Fiddler nū szuvio užsidegę gazai ir sunkiai apdegino du darbininkus.

— *Pittsburg, Pa.* Didieji anglekasyklų savininkai isztekliui rupinasi anglių, nes tikisi, kad pavasaryje iszkils straikas. Pajurėje turi 60,000 tonų anglių ir gabena vis daugiau.

— *Wilkes-Barre, Po.* Kasyklose Holenbach, prigulincziuose Lehigh & Wilkes-Barre Coal Co. užsidegę gazai ir apdegino sunkiai 4 darbininkus.

— *Pittston, Pa.* Virszininkai Pennsylvania Coal Co. nutarė užlieti kasyklas No. 6 ir 16, kurios nū užsidegimo gazų taip įsidegę, kad nieku būdu užgesinti negalima. Dėlei užliejimo tų kasyklų 800 darbininkų neteko ant pusės metų darbo.

— *Shenandoah, Pa.* Kasyklose Tunnel Ridge taps įvesti motorai su suspaustu oru karų varinėjimui vietojėmulų. Dėlko daugelis dreiverių neteks darbo.

— *Pana, Ill.* Straikas baltveidzių darbininkų dėlei didesnės algos tęsiasi tolyn. Kasyklų savininkai parsigabėdė jū lveidzius darbininkus ir jūs apginklavo. Gubernatorius nusiuntė dvi kompanijas milicijos, kuri visiems jūdveidziams atėmė ginklus. Jū lveidzių darbininkų yra į 400 ir kas valanda laukiama susimuszimo baltveidzių su jūdveidžiais. Baltveidžiai straikieriai gauna paszalpą nū kalnakasių susivienijimo ir tikisi iszlaimėti.

— *Hazleton, Pa.* Inspektoriaus kasyklų 35 distrikto pranesza, kad praėjusiame mēte aplinkinėse kasyklose tapo užmuszti 27 kalnakasiai o 71 sužeistas.

— *Wellsboro, Pa.* Netolymais szio miestelio, tapo atrasta naujas anglių gūlis.

— *Island Creek, Ohio.* Czionai tapo atidarytos naujos angliakasyklos.

Abelnai geležies iszdarbys tės turi labai didelius užpraszymus į visas szalis, ir dėlto darbas geležies iszdarbystėse truks ilgesnį laiką. Grūdzio mėnesyje kas sanvaite nunaudota prastos geležies 235,528 tonai, o Lapkrikyje tiktai 228,935 tonai.

Geležies liejinyezios Louisville & Nashville Tenn. praneszė savo darbininkams, kad nū naujo meto pakels algas savo darbininkams tokias, kaip 1893 metų buvo. 18,000 darbininkų džiaugiasi isz to, kad kompanijos per 5 metus jūs apgavusios, dabar vėl pažadėjo mokėti senaisias algas dar garbę užsipelnudamos už apvagimą savo darbininkų.

Isz Amerikos.

110 metų dar apasivedė.

An Arbor, Mich. Jonathan McGee, senas kareivis, buvęs trijose karėse, turintis 110 metų, apsivedė su Amelia Day, turinczia 50 metų. Kada senasis jaunikis nuėjo parsineszti daleidimą apsivesti, negalėjo urėdninkui pasakyti savo suzidotinės pavardės, tiktai „mano Amelia“.

Valdzia Su v. Valst. užprasze 4,000 grabų.

Kariaunos virszininkai užprasze 4,000 grabų Pittsburg'e pas „National Casket Co.“, kurie laike 30 dienų turi buti jau gatavi ir pristatyti į New York'ą isz kur jūs gabens ant Kubos ir Porto Rico bei visus pulkus kariaunos, kur randasi palaidoti kareiviai S Valstijų. Lavonai taps iszkasti, sudėti į grabus ir pargabenti namon. Tokie, kurie neturi genezių arba prietelių, taps palaidoti ant tautiszkų kapų.

Aukso kaip molio.

Netolymais Rat Portage, Ontario, Kanadoje, ant Manitobos ruležiaus, Mikado-kasyklose, kur iszkasdavo iki sziol anglis, užtropijo ant auksinės gyslos nū 40 pėdų augsztos, 11 placzios, kur tonas tų smilezių iszdūda nū \$25 iki 35,000. Tos kasyklos priguli angliszkies kapitalistams. Kalnakasiai sprendžia, kad tenai aukso turtingiausios kasyklos gali buti ant viso svieta.

Influenza

Philadelphijoi.

Philadelphijoi yra nū 25 iki 30,000 ligonių, serganczių influenza. Daktarai tvirtina, kad toji liga per užsikrėtimą taip iszsiplatino mieste. Paprastai po 6 kas diena numirszta nū influenzos. Visi ligonbucziai yra perpildyti ligonniais, tuli yra svaiczioti pradėję ir turėjo buti pririszami prie

lovos. Iš 140,000 vaikų, kurie lanko mokyklas, 10,000 vaikų serga influenza. Atvėsus orui, dauguma serga nū persišaldymo.

400 darbininkų neteko darbo.

Newark, N. J. sudegė skurų dirbtuvė laike darbo. 100 merginų ir 300 vyrų vos nevos išsigelbėjo sunkiai susizeisdami besizokant nū laiptų žemyn. Nelaimingi darbininkai turės kitur jieszkotis darbo. Išzkada pasidarė ant \$100,000.

New York'e užsidegė kelno rė po vienu namu, ant 73 gatvės vakarinėje dalyje, kur viršui gyvenanti negalėjo nieku budu išsigelbėti, kame sudegė 3 moters. Išzkada išnesza \$50,000.

Montreal (Kanadoje) sudegė vienas namas, kuriame buvo pardavimas medegos rubams, kurio išzkada išnesza arti milijono dolerių,

Du keleivių trukiai susimuszė.

Jersey City įvažiavo vienas keleivių trukis į kitojo užpakalinį galą, sutruszkindamas ir išzmesdamas iš rėlių miegamąjį vagoną kur du keleivių užmuszė o 10 suzeidė. Paskutiniojo trukio inžinierius dėlei tirsztumo miglų negalėjo matyti pirmu savęs palengva važiuojancio trukio ir savąjį paleido visame smarkume, mislydamas, kad tasai yra senei nuvažiavęs ir taip prisivijo.

Tarpe Wilkes-Barre ir Scranton'o pas Yatesville susimuszė du tavoriniai trukiai, New Jersey Central su Delaware & Hudson. 12 vagonų su anglimis ir 6 su tavorais tapo sutruszskinti kaip ir abi lokomotyvos. Du žmonės tapo užmuszti bei daugumas suzeistų.

Kuningą apvogė.

Atsitolinus kun. Lopetai išz namų, Wilkes-Barre, atėjo jaunas vyras ir pasakė gaspadinei, kad jį atsiuntė namo sa-

vininkas pataisymui tulų daiktų, nes turėjo kopėčias, kalną ir kugelį. Gaspadinė nieko pikto nemislydama nuvedė jį į virszutinius kambarius ir palikusi nulipo žemyn, kur meisteris atplėszęs rasztinyczią ir pagavęs \$8,00 per langą pabėgo išzgirdęs gaspadinę ateinant.

Ant 12 metų prie sunkių darbų.

G. W. Marsh'ą, prezidentą „Keystone National Bank“, kuris su kasierium susitaręs tikt vieną milijoną dol. pavogė, nusudijo valstijos sudas ant 12 metų sunkių darbų ir atmokejimo net \$500,00. Ar tai negeras bussines?

Du milijonu ant metu.

Kadangi žmonės perka, pabando ir vėl perkas tai patikrina, kad jie yra užganėdinti. Žmonės suvienytose Valstijose dabar perka CASCARETS CANDY CATHARTIC mažausia du milijonų dėzuczių ant metu, be abejonės bus trys milijonai prieš naujus metus. Tai reiškia, kad CASCARETS yra labai gera gydyklė dėl czystyji- mo žmogaus kraujo ir suregulavojimo vidurių. Visose aptiekose 10c., 25c. ir 50c. už dėzutą, nes tai gvarantavojama.

Išz lietuviszku dirvu Amerikoje

Westville, Ill. Skaitydamas laikraszcziūse apie darbavimąsi mūsų brolių, randi daugel vietų, kad ten susitvėrė Blai-vystės Draugystė, tai „Susivieny-jimo“ kūpa, arba „Tėvynės Myletojų Draugystės“ kūpa. Matydamas mano tautiecius taip darbujantės, pasiryžau ir czionai szį tą pradėti. Parasziau „Susiv.“ virszininkui, kad prisiustu keletą egz. „Tėvynės“ dėl parodymo mūsų broliams, kurie dar nematę ir nežino kas tai yra „Susivieny-jimas“, ką gero gali atlikti žmogus budamas blaiviu, uždedant Blai-vystės Draugystę. Bet ką padarysi priešz tamsybę ir apsvaigusį protą. Prisi-kalbinau vieną ypata, kad prisi-raszytu prie Blai-vystės ir pasakėme klebonui, kad užszauk-tu susirinkimą, nes užsidejo draugystė. 27 Lapkriczio, klebonas apgarsino užsidejimą Dr. Bl., užsakė susirinkimą ir pakvietė, kad kūmi daugiau-

siai susirinktu pobažnytinėje salėje, kur bus prakalbos apie blai-vystę bei „Susivieny-jimą“. Rodosi kad visi kurti buvo ir kuningas tiktai sienoms pasakojo... Atėjo tiktai vienū-likas, ir tai tikt pasijūkti išz gerų užmanymų atsakydami: „Tai kitą kartą prisiraszysime prie blai-vystės. Dabar turu skubintis namon, nes palikau bertainį alaus, reikia išsziger-ti“, ir taip pasibaigė tasai susirinkimas. 11 Grūdžio vėl klebonas užsakė susirinkimą, kad susirinkę prisiraszytu prie blai-vystės. Ant szito susirinkimo atėjo du: daugiaus nei vieno. Tūdu atėjusieji priguli prie blai-vystės draugystės kitur. O broliai tautiečiai! pabuskite išz miego girtybės, numeskite nū savo sprando tą jungą, kuris mus žemina priešz visą žmoniją ir dėl kurio tai papratimo negalime pasikelti. Kiek sziadien mūsų brolių dėlei girtybės, szioje laisvės szalyje, kenczia vargą kaip kokie kentėjai (muczelininkai); kalėjimai girtūklių pilni, daugiaus pusė provų ir tikt dėl girtybės užmusztynes, vagystes ir t. t. Paziurekime į girtūklio gyvenimą. Nieko pas jį nėra, ko reikia name, vaikai basi, apdriskę, su žmogum nemoka pakalbėti ir žiuri. tikt, kaip galētu pagauti išz rankų cigarą. 14 metų jau, o dar nemo-ką poterių, nei raszyti bei skaityti. Girtūkliai, tiesą sakant, išzaugina gyvūlėlius žmogaus paveiksle. Paklausk girtūklių tėvų, kodėl nemoki-na vaikų arba kad ką pikto padaro, tada nei tėtis nei mama nežino ką atsakyti, nes nežino kas yra geras o kas piktas. BroLIAI lietuviai meskime girtūklystę nes prazusime, o imkimės už blai-vystės, kurioje mūsų išzganymas. Paziurėkime į mūsų tėvynę, brangia Lietuvą, kiek tenai yra mūsų brolių paskendusų varge dėl girtybės. Nevienas pra-

gėres savo ukę dvare bernauja arba szunis lodina ubagaudamas, kuriam numirus, vaikai su prakeikimais palydi už pragerimą ukės, už ką jie turi taip gi kitiems bernauti — vargti ir po svetimus kampus daužytis. Ar-gi mums nereikalinga girtybe paszalinti išz tarpo savęs ant visados kaip smertiną ir pažeminantį daiktą. Smertinas dėlto, kad girtūklių vaikai yra plonprocziai ir paprastai trumpai gyvena, o pažeminantis vėl tūmi, kad žmogus nupūla žemiaus gyvūlio ir voliojasi purvyne it kiau-lė klane kaitros laike. Vietinė arių blai-vystės draugystė turi 58,000 draugų. Pas vieną teką mą užėti ir išszikalbėti apie gyvenimą. Tas ari-rys mą papasakojo, kad jau 30 metų (nū 1868) nebuves karcziamoje. Turi fortepijoną, graphofoną su daugeliu permairių, pats ir vaikai moką gražiai paskambinti ant fortepijono, kambariai grazioms karpetoms išztiesti, kad malonu ant visko ir žiureti. O kaip jisai szelpia savo tėvynę Airiją, Anglijoje? Priesz jį vieną, mūsų statau tūkstautį, bet toli jie neatsveria. Tiesiok deszimtingą moka ant tautiszkių reikalų. Girdi, kad mes nesirupinsim apie Airiją, tai anglai apie tai nei mislies neturės. BroLIAI mokinkimės nū daugiaus mokanczių, nū labiaus mylinezių savo tėvynę. Kad gali kiti žmonės, atsizadėję girtybės, turėti gerus namelius, geresnį maistą ir rubus, szelpti savo tautiecius ir tėvynę, ar-gi mes to negalime jau padaryti, ar-gi to mumis nereikia? Teisingai sakant, lyg tikt mūsų žmonėms pri-likta buti tamsiausiais, kvailiausiais, pastumdėliais kitų ir praszciausiais gyvenancziais. Atmetę prazutingą girtybę nū savęs, numestumėm daugiaus pusės skurdo, žmonės mus pagūdoti, išszitektumėm ir ant tėvyniszkių reikalų. kurie nas

mus yra visai atmesti ir su krauti tikrai ant keletos ypą tų sprando. *A. Apanaitis.*

Pittston, Pa. Rupesczių Blaiaystės Draugystės nū naujo meto prasidės vakarinė mokykla pobaznytinėje salėje. Dėlto broliai kas norite mokintis, pažinti mokslo šviesą, susirinkite kūmi daugiausiai mokyklon.

Blaivystės Draugas

A. Varaszkeviczia.

Kiekwienas taip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra ta-
stebuklingiausias gydylosis amžiaus lezrad-
inšas, turi gaudyti amoną, gydo lagadoel ir tikrai
nkstina, kėpenis, pilvą ir čystyja vieq eltemą,
prasaliną perežallmą, gydo galvos skaudėjimą,
drogy ir užkietėjimą vidurių.
Pirk dėžutę C. C. C. žaliu, 10, 25, 50 cen-
tų. Randasi visose aptiekose ir išgydymą gva-
rantėja.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Perskaicius rasztą „Vienybės“ No. 50, reikale „T. M. D.“, nuliusti reikia. Veik pusė laikraszczio užimta bergždžiais vaidais, neturincziais jokios vertės apart iszkados. Negaliu suprasti, kū tūmi Centralizskas Komitetas „T. M. D.“ nori atsiekti keldams tokius bergždžius vaidus. Sziadien dauguma isz mūsų atmetę tėvyniszkus ir visūmeniszkus reikalus, gauda asabiszką garbę, bet jos neužsipelnę, sugauti negali. Centr. Kom. mieris yra ir nors kūmi atsižymėti.

1) Iszkelti save akise visūmenės ir „T. M. D.“ draugų ir 2) nužeminti buvusį sekretorių p. Mikolainį, kaipo paojingą draugą. Mą rodosi, kad to tuszczio pasididžiavimo „T. M. D.“ komitetas yra užsigeidęs. Gerai yra pakilti augztyr ir apturėti garbę, bet kokiū būdu, kokia isz to bus nauda visūmenei, sakau nei jokios.

Priemazgoje p. Mikolainio yra dvi neiszteisinamos kaltės, ir tai szios.

1) P. Mikolainis budamas sekretorium „T. M. D.“ užėmė ir prezidento vietą dūdamas

gystės pasirodavojes tiktai su vienu sanariu literatiszko komiteto ir

2) Budamas redaktorium „T. M. D.“ organo, netalpino rasztų reikale Draugystės, kurie jam buvo nepatinkami.

Ar isz tikrų buvęsis sekretorius taip daug prasikalto pagal nurodymą Centr. Komiteto, mes privalome nors trumpai apsvarstyti.

P. Mikolainis yra kaltas už tai, kad nesilaikė formos spaudos dalykūse, bet ar privalome jį kaltinti už tai, kad davė spaudon, nors ir viens, vardan Draugystės literatiszkos vertės knygelę, užmokėdamas jos kasztus, sutikus nelaimi kasą, ar už tai, kad suzczedyjo kelio-liką dolerių dėl Dr. reikalų, ir užtai dar, ką pats daugiau siai pridėjo darbu ir aukoms?

Szitame asz kaltybės tokios didelės, kaip Centr. Kom. ne užtėmyju visai. Centr. Komitetas turētu laikytis tiesos, ir atidūti garbę kiekvienam, pagal užsitarnavimą. Bet czia kitas dalykas, kurio Centr. Kom. negali ir negalės turbut atleisti. P. Mikolainis dūda mas spaudon „Orleano Mergele“ užkietę kelią p. Astramsko veikalui „Mainierys ir Lėberys“. Už szitoki darbą asz kaltinu ne tikt Mikolainį, bet ir literatiszko komiteto sanarių p. Szerną, kuris nepriskyrė p. Astramsko veikala vertu spaudinti Draugystės kasztais ir jo vietoje pripažino „Orl. Mergele“. — Szitai visa istorija dabartinių vaidų.

P. Mikolainį butų galima nubausti tikt tada, jeigu jis butų nuskriaudęs Draugystę, paglemžęs jos turtą. Kas link antrojo apkaltinimo, kad netalpiño ir cenzuravojo atsilepimus nū tulų kūpų, asz szio dalyko negaliu spręsti, tē pasiteisina patsai p. M. Bet jei gu tie rasztai netiko spaudai ir naudos isz to nebuvo matoma, tai nieko nelieka, kaip mesti

prezidento raszyti. Prezidentas privalo vaidus stabdyti o ne jūs kelti. Keistai iszveizi p. Astramsko žodžiai, kad: „į purvyną ir menkas arklelis vežimą įvežsz, bet iszvežti ir keletas stoninių nepajiegs“. Mą iszrodo, kad czionais p. A. storai apsvylė. „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ vežimas stovi ant kieto dirvono, tikt tegul važiūja tiesiai nesukdamas į vieną szalį. Klampojimas yra sziadien kiek apsistojęs ir tegul tikt dabartinis komitetas nestume viso reikalo į klampynę. Kad nusižudymas Dr. kasieriaus, Miliaucko, padarė Draugystei painių, už tai negalima kaltinti vien tikt buvusį tūm laikinį komitetą. Miliaucką rinko kūpos ir dauguma draugų su mieriu pakelti Draugystę, už jį balsavo kad iszsisaugoti nū užpuldinėjimų priesų, kokie priesz Dr. buvo pakilę, ką dabartinis komitetas gerai atmena. Apie Miliaucko pasilaikymą dabar rods kalbama placziai, bet bu-
nant mą Dr. prezidentu, niekas apie tai nepraneszė. P. Astramskas davė žinę, kad Draug. piningai pas Mil. gali prazuti, bet ne dėlto, kad Mil. nėra atsakantis turtu, o tikt dėlto, kad tulas „T. M. D.“ prieszas liepęs M. subankrutyti piningus kad suirtu draugystę. Asz toms paskaloms netikėjau.

Ant galo p. Astramskas per „Saule“ (atitiko kelią!) apgailauja, kad rasztai lytinti „T. M. D.“ didei sumazėjo, o kurių nestokavo prasidėjus Draugystei. Jug pats Tamis-ta sakai, kad prasidedant Draugystei, ji buvo pravar-
džiūjama, niekinama. Tai gi rasztai tada buvo reikalingi apginimui Draugystės ir parodymui jos naudingų mierių. Sziadien prieszai isznyko arba bent susigėdo, dėlto ir rasztai apsistojo. Mūsų Draugystės mieris nėra kelti bergždi vai-

raszczio užimta, bet pasirodyti su savo nuveikimu ir darbais dėl visūmenės, nejieszkant asabiszkos garbės, o kada mes dirbsime isz vien, nerodydami, szitą ai asz padariau, mūsų darbai bus naudingi ir patys pasirodys. *J. Kazakevicze.*

New York City, XII-17-98

Kas link gincų p. Mikolainio su dabartiniu Centralizsku Komitetu „T. M. D.“ dėlei iszleistos knygelės ir mokesties už ją, mūsų kūpa nutarė: kad, jeigu „Orleano Mergele“ p. Mikolainis davė į spaudą, su žine literatiszko komiteto, kaip jis sako, tai primtį į savastį „T. M. D.“ ir mokėti jos kasztus, bet jeigu prieszingai, tai apie minėtą knygelę nieko ne-norim žinot.

„Vienybė“ už organą gali pasilikti ir ant toliaus, kad reikalus draugystės talpins be cenzūros ir didelių praszymų; prieszingame pasielgime, Centralizskam Komitetui ant valios atidūdām, kaslink „T. M. D.“ organo.

Naujorko „T. M. D.“ kūpos sek.

J. Naujokas.

Tikras daigtas del taves.

Užtikrinimas, kur nieko nepražudys! Galvos skaudėjimas, liežuvis, — niežai ir toketancziai kitokių ligų, kaip tai užsilaikymas vidurių, sužingimas kėpenų gali buti iszgydytoms, imant CASCARETS CANDY CATHARTIC. Tai vie atnaujina. Pasidūda kožnoi aptiekoi: jei nepagdyds, pinigų gražiname. C. C. C. pabandyk dėžutę szia-
dien, nes vrateisinszai, 10c., 25c. ir 50c. Paba-
nymas dėl žinios dovanai.

**Beda geram žmogui,
bet ir niekszu
ne visados laime.**

Apysaka.

Paraszė Savasis.

(Pabaiga.)

Kad jisai sugijžo namo, jau Jurgėla su klykavimu badė pirsštais į penkeres maldaknyges, rastas už kakalio.

— Ot, sakiau! Ot, sakiau!

Suėmė vargszą Bevūgį ir iszgabeno ant dviejų metų. Pati su vaiku liko pirtelėje. Bet kaip liko? Be maisto, be

O buvo pas Bevūgi į penkioliką rublių piningų, vienok bekratant, nežinia, kur jie dingo. Tartum, kiaurai žemę nuėjo. Taip nieko, nei skatiko negalėjo rasti Bevūgienė. Į porą dienų jau vargszė turėjo eiti elgetauti, kad pramistu pati ir kad galėtų pramaitinti kūdikį.

Po kratymui, Jurgėla nusi vedė pas save žemskius ir gerė su jaisiais per visą naktį. Tik tai apie vidudienį grįžo tie namon ir snekucziavosi.

— Bet-gi ir kalės vaikas szitas Jurgėla! — klibėjo vyresnysis. O tegu užginta maldaknygės pardavinėti, bet jau savo žmogų skųsti už tokią kaltę!... Ir kokia czion kaltė, tiesą sakant? Nu! Žmogus į Dievą meldžiasi. Kito jisai tūmi jų neskriaudžia; pikto nei valdžiai, nei niekam nedaro. Ir tai už tokią kaltę skųsti reikia dabar žmogų ir prapuldinti! Bjaurybė!

— Žinoma, bjaurybė tik gali taip padaryti. Ar tai žmogus tą padarys? — pratarė žemesnysis. — Bet, matote, jau tai jų darbai. Mums su tokiais kiaulėmis kaip Jurgėla darbo mažai. Kol jis kaip szū lime-nasi, tai gerai, o kaip tik ne, tai ir von. Szū, szunies vieta ir szunies garbė.

— Tiesa! Bet, matai, jeigu pas mus taip padarytu.

— Pas mus! — pertrankė jam antrasis — pas mus tū jau tokiam spranda nusuktu.

— Tai-gi asz tik apie tai ir kalbu. O ką taip tai... ko jie vienas kitą labjauš pjauna, to mums geriaus. Ot, dabar mudu ir gausime pagyrimą nū vyresnybės. O jau kam jų mums czionai gailėtis...

— Vis tikt... vis tikt, matai, ir jie žmonės — pamykezi-jės pratarė jaunesnysis.

— Žmonės, sakai. Koks-gi žmogus Jurgėla? Tai ne žmogus, ką jau ir tu, brotau, kalbi? Tu gali jį vadinti kiaule, gali vadinti szunim, gyvūliu kvailu, bet žmogum jį negali

vadinti. Ant galo, negut vergucziu arba rakaliu vadintum jį.

V.

Ant slidaus kelio patekęs jau dabar negalėjo Jurgėla susilaikyti. Ir vienas ir kitas kaimynas ant jo snairiai žiūrėjo už Bevūgi; ir vienam ir kitam jisai užsimanė už tai atkersyti. Ir ant jų skrudus palavė. Paskui prireikė jam skųsti ir kitus kaimynus, pažiūrinčius. Ruztininko net pirsztai atgrubo beraszant skundus Jurgėlos.

Bet vis tai nesuramino pono vaito. Smelkėsi tolydzio į jo galvą mislis apie Bevūgi, o ypacz apie jo kūdikį ir apie jo paczią likusius be jokio paramo. Gandas ir pas jį umai atėjo, jog Bevūgienė ubagauja. Paskui szitą gandą atėjo kitas, jog pėrszalus apsirgo karsztlige... Jurgėla dabar isz mies-to važiuojamas taikė visados kitu keliu namon važiuoti, o ne pro Bevūgių pirtelę. Bavo antra nedėle gavėnios. Pasigėręs ponas vaitas grįžo namon isz miesto. Žiuri tikt jisai, jog arkleliai stovi. Ties Bevūgio pirtelė skersai nevažinėjamą kelią vėjas supustė platų ir augstą pusyną. Žiuri: u-gi uždumtos beveik iki langų pirtelės sienos, uždumtos durys. Įvažiavę arkliai į gilų pusyną, sustojo. Isz sykio lyg peršigando Jurgėla, pamatęs kur jis esąs. Suplakė arklius, bet jie timpltelėje sykį ir antrą, sustojo vėl. Užkirto arkliams vėl, bet akių jau negalėjo atitrakti nū pirtelės: jam pasirodė, jog ten lyg girdisi balsas dejujantis. Uždumtos durys, balti nū yniės (szarmos) langai rodė, jog pirtelėje niekas negyvena, o dejavimą jisai girdėjo. Girdėjo aiskiai. Net plaukai pasisziausze ant galvos. Norėtu jis važiuoti pro szalį, bet arkliai neina ir jį patartum kas traukia į pirtelę. Tame tarpe vėl tenai kas

sudejavo. Persizegnojęs Jurgėla nuszokė nū rogių ir nu klampojo per sniegą į pirtį. Pravėrė priemenę, už legė szipulėlį ir radęs duris pirties įėjo.

Szaltoje pirtyje stovėjo lova, ties jaja kabojo lopszis. Ant lopszio regėjosi skarmalai, o ant lovos gulėjo beveik nūga žmogysta:

— Oi! oi! — dejavo ji.

Iszputęs akis žiūrėjo Jurgėla ir negalėjo suprasti kas czion dabar butu. Tokiame szaltyje nekurintoje pirtelėje beveik nūga žmona.

— Oi! oi! — uždejavo vėl.

— Oi! oi! Valdyk arklius. Oi! valdyk... užmins, užmins ant galvos, ant rankų!...

Palietė Jurgėla galvą. Žinonai galva degė. Kojos buvo it ledai.

Uzdėgė vėl jis szipulėlį ir pamatė lopszyje po skarmalais gulintį vaikisczią. Jis palyps-tė jį ranka. Vaikas buvo negyvas, szaltas kaip ledas la vonas.

— Oi! oi! ar-gi Dievo nėra! Dievas yra... — Atsiliepė svajojanti moteriszke.

— Oi! oi!... Valdyk arklius... ant galvos užmins! — uždejavo vėl.

Atsiminė szitą szauksmą Jurgėla, ir plaukai ant galvos jo pasisziauszejo. Priesz jį ant lovos gulėjo Bevūgienė ir klejojo be priežiūros, lopszyje gulėjo vaiko lavonas... Vis tai jo rankų darbas.

Su paskuba jisai pūlė prie durų, grabalioji jų; patamsyje vos ne vos surado. Iszėjęs pro duris, pamislyjo, ar neužriszti jas, kad klejodama neiszbėgtų žmona, bet neturėdamas kum, metė szitą mislį. Anapus priemenios durų metė akimis ant arklių — tie stovėjo pusnyne.

Ką daryti? Paklausė savęs ir užkreipęs arklius nulėkė pas Akmenukus.

Ir czion pusynai apgulė visur namus. Pusynai dideli;

arkliai ir czion nuklimpo. Veltūi iszlipęs Jurgėla bando per pusyną patekti į namus. Kū artyn, tū gilyn sniego. Kalnai sniego. Sugrįžo jis prie arklių atgal, nieko nepaveikęs.

— Tai ir gerai — sumislyjo sau Jurgėla — tai ir gerai, jog asz pas Akmenuką nepatekau. Kas-zin, kaip jis da butu su manim apsiėjęs. O asz ir ant jo kelis skundas padaviau. Ir jo dukterį juk per mano priežastį žandarai krėtė... Bet ką daryti? — paklausė vėl vargszas savęs — ir kaipo atsakymas blykstelėjo jo galvoje mislis, jog pakelyje gyvena žydas. Žydas, žinoma, ne katalikas, ne lietuvninkas, ir ant žydo jisai dar jokio skundo nedavė...

— Morkeli, te tau piningų — pratarė Jurgėla padūdamas žydui visą maszną. — Imk visus ir isztekliauki kaip iszmanai, tiktai dūki pagelbą Bevūgienei. Gelbėti reikia umai. Asz pats ant jos žiūrėti negaliu...

— Oi, asz jai ir taip dūsiu pagelbą, jeigu jai tikt reikia, o piningus... piningus asz nū tavęs neimsiu. Tavo piningai tokie, kaip tu pats! Ir emė žydas jį keikti. Keikė kaip tikt įmanė. Dantis sukadęs kentėjo Jurgėla, bet neiszkentė, kada žydas sugriebė jį už sprando ir muszdamas iszvertė laukan isz savo triobelės. Isztumtas Jurgėla paduko ir atsisukęs kaip žiebs žydui į žandą...

Ranką suskandėjo, neiszpasakytai... Pabudo Jurgėla. Žiuri: u-gi vietoje žydo aplink roges bėgioja jo paties szū. Jis guli ant rogių, arkliai stovi ant kiemo ties pasziure. Szaltas oras, o vargszas vienok suszi-lęs, kaip pelė guli rogėse.

Persizegnojo Jurgėla ir... nedėlioje ryžosi eiti į spaviedį. Vienok ir spaviedis nieko negelbėjo. Į kelias dienas potam grįždamas girtas namon Jurgėla sutiko Bevūgi, ir tas jį ilgai

vaikėsi po laukus, norėdamas pavyti ir pasmaugti. O kada ėmęs rėkti Jurgėla pabudo, tai vietoje Bevūgio... jisai laikė glėbyje roguczių ožį ir spaudė. Arkliai ėjo sau žinginę namon.

Dagirdo Jurgėla, jog esąs ten kur tai apie Plungę prusas, ką moka burti. Nuvažiavo jis ir pas tą prusą, kad jį atkerētu. Prusas apsiėmė, tikt pareikalavo šimtą rublių: devyni velniai — girdi — žmogų užklūpo, tai ant kiekvieno velnio reikia po desimtį rublių, o ant paties pruso ir gi desimtis turi būti mažiausiai. Išžėmė Jurgėla šimtrublę ir paklojo prieš prusą. Tas pinigams vietą gavęs pradėjo gydymą.

Pirmiausiai visą išsūdino, o pilvą dar ir smala ištepė. Pasakui ką tikt galėjo bjauriaus sumislyti, tą ir liepė. Jurgėlai daryti.

Gydėsi Jurgėla per devynias dienas.

— Turbut ir Tamista ne sveikas? paklausė pruso sykį Jurgėla, išsitemęs karvės mostim galvą.

— Ja, o dėlko? tas atvertė klausimu.

— U-gi, asz beveik kasdien matau, kaip sveiką burną trauko, mane begydant.

Ja, kur mano burną netraukys! Kaip iš tavęs velnias išzlenda, tai jis į mane lenda ir kol asz jo neatsiginu, tai jis mane trauko, rupuzė.

Po devynių dienų linksmas Jurgėla grįžo namon, palikęs ir velnius ir pinigų prusui. Bet ne ant ilgo buvo ta linksmybė. Kaip tikt vėl pasigėrė, taip ir vėl pradėjo vaidinties Bevūgis. Pūlėsi dabar vargšas prie kuningo.

Vaikeli, asz ne daktaras! — tas atsako — siekis pas daktarą.

Bet ant šio rodos atvertė Jurgėla, išpasakodamas ką su jūju darė prusas.

— Tai, vaikeli, ke norėjai, tai ir gavai — pratarė kuningas — ėjai, pas kvailą žmogų, o ne pas daktarą. tai kaip tas

kvailys mokėjo, taip tave ir gydė. Eiki pas tikrą daktarą.

— Ne, kuningėli! Ne! Jau daugiau nesigydysiu — kalbėjo Jurgėla — gana jau asz priėgiau viso pikto: Kiaulė to negertu, ne tikt žmogus.

— Hm! numykė kuningas ir pamislyjo: to tu ir vertas!

Atėjo pavasaris. Dar ledas stovėjo ant upių, bet jau upės pradėjo tvinti ir ezion ir ten atsirado praperszos. Girtas Jurgėla grįžo namon, grįždamas ties upe pavijo jisai elgetę (ubagę).

— Pavėžinkite susimildami! — praszė drebančiu balsu bobelka.

Jurgėlai pasirodė, jog tai Bevūgienė. Užriko jis ant arklių ir suplakė jūsius.

— Pavėžinkite! — skambėjo Jurgėlos ausyse ir pasirodė, jog ilga, szalta, ledinė ranka griebė jį už kaklo Bevūgienė smaugti. Sztai jis tą ranką jaučia ant savo kaklo, nors tai tikt karklas nubraukė.

— Gelbėkite! — užriko persigandęs ir smogė arkliams iš viso vieko, prastai tvarkydamas girtomis rankomis. Arkliai szoko bėgti, tikt ne keliu, bet taip pieva, karklynu, ir nugriuvo su rogutėmis, su Jurgėla nū stataus kranto į praperszą.

Pasigedusi vyro Jurgelienė rado arklius ant rytojaus, rado rogutes sulaužytas paupyje karklyne. O Jurgėlos ir szia dien neranda.

Bevūgi už knygas išsiuntė į Rygą. Ten jis umai rado sau darbą, o kaip paczėdlyvas žmogus, pinigų susirinko truputį ir per pažįstamą nusiuntė pacziai, kad ta pavasarį pas jį su vaikais atkeliautu. Už gerą darbą ir viens ir kits pagyrė Bevūgi. Ir viens ir kits prirodijo ir kitiems gerą darbininką ir tikrą žmogų. Bematai Bevūgis įgijo ir pelningesnius darbus. Gale vasaros jau vyras pamatė su džiaugsmu, jog jo kiszeniūje pinigų tiek, jog gali ir ant poros metų jam su šeimyna užtekti. Tai dar la-

biaus ir jį ir paczią paskatino dirbti ir užczėdyti.

Praslinko desimtis metų. Bevūgis sugrįžo namon. Nusi-pirko penkiolika desėtinų lauko, pasistatė triobas ir gyvena gūdojamas visų.

Jeigu jantieši nesveiku, imk vieną CASCA RETS, o išgydys tavę, už 10 ir 20c.

Naujas Laikrasztis.

Nū Naujų Metų pasirolys Shenandoah'e naujas *lietuvisz kai-tautiszkas, darbininkiszkas laikrasztis „Viltis“*, kur-sai bus kū bepūsiskiausias. Bus išleidižiamas *darbininkų kūpelėskasztis*. Jo prekė — ant metų 1 doleris, ant pusės metų — 50 ct., ant 3 mėnesių 25 ct. Kiekvienas, kursai prisiųs savo adresą ir už 2 ct. paczto ženklelį, gaus 2 num. už dyką ant pažiuros. Reikalingas prie to laikraszcio geras zeceris — jei kuris išz liet, zecerių norėtu gauti vietą, tegul atsizsaukia kū veikiausiai.

Su visokiais reikalais kreipkitės ant szio adreso:

V. J. Stagaras & Co.
Shenandoah, Pa.

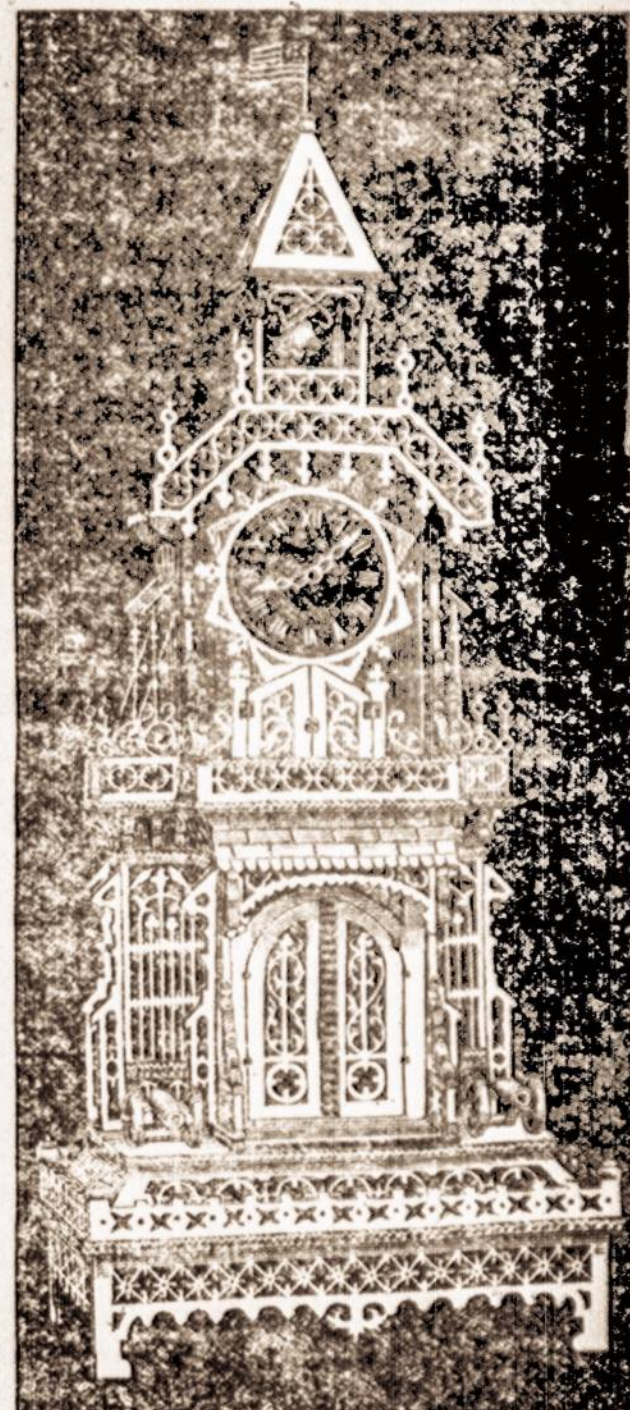
Union City, Conn. 1898 m., Grūdzio 14 dienos naktyj, persiskyrė su sziai pasaule Jurgis Brazys. A. a. Jurgis Brazys paėjo iš Lietuvos: Pilekalnių kaimo, Bartininkų parapijos, Vilkaviszkie apskriezio, Suvalkų redybos. A. a. Jurgis Lietuvą apleido jau apie 15 metų. Desimtas metas kaip czia gyvendamas ap-sivedė. Mirdams paliko paczią ir tris vaikuczius. Mirėlis turėjo 34 metus amžiaus. A. a. Jurgis buvo sąnariu vietinės sz. Jurgio draugystės, sąnariu „Susivienyimo“ ir kitų smulkesnių organizacijų. 18 diena Grūdzio kunas a a

Jurgio per sąnarius dr. szv. Jurgio, gimines ir sziaip jau pažinstamų tapo puikiai bei iszkilmingai palydėtas į kapus.

Lai ilsisi a. a. Jurgis po vargų szio svieto. I. J. —

Guodotini viengencziai!

Trumpai daneszu visiems, kad išsiuntinėjau sziomis dienomis tikietus po 25 ct. parduvimui ant puikaus laikrodžio į kelioliką vietų. Jau girdėjote kad asz padariau puikų laikrodį ir dabar leidžiu ant iszlaimėjimo dėlei naudos „Tė-

vynės Mylėtojų Draugystės“. Mislyju gauti daug pritarėjų sziam reikale, nes „T. M. D.“ turi už mierį platinti apszvietimą tarpe mūsų, daugiausiai stengiasi apszviesti ir parodyti mumis, kad mes esame ne lenkai arba anglai, o tikrai lietuviai; o tojo supratimo mumis ir truksta. Jeigu mūsų broliai visi vienaip suprastu, tą kart jau nebutu mumis bėdos. Tai gi „T. M. D.“ mieriai yra visiems lietuviams žinomi, geri ir verti paszelpimo. Daug su-

dami po keletą tikių. Nereikia mislyti, kad piningus numesime ant nieko, netikt jie neprapuls, bet didelę naudą atnesz mūsų tautai ir pirkdami tikių apversime piningus atsavo naudoms, nes turime dalyvumą laimėti gražų laikrodį, kaip matote ant paveikslėlio. Laikrodis yra labai stebuklingai padarytas; kas valanda ir kas pusė valandos atsidaro žemutinės durelės ir išsijoja ant arklio raitelis laikas rankoje trimis, muzika pradeda gajinti, varpelis boksze skambinti, kas kiekvieną prajūkina. Laikrodis užsisuka ant 8 parų net.

Atminkit broliai, kad daug valandų praleidau beknibinėdamas ir galvą džiūvindamas, kad visą gražiai padaryti, o dirbau sugrįžias nū ilgos dienos darbo ir turu pasakyti, kad niekas taip manęs neramino, kaip tasai darbas dėl „T. M. D.“ Kaip mums viskas sektusi ir didžiausius veikalus nuveiktumėm, jei visi suptokiu

noru dirbtumėm ir suprastumėm, kas tai yra meilė tėvynei ir kaip lengvu dėl jos bent ką dirbti. Apszviesteni lietuviai supras tąjį veiklą ir padūs ranką „T. M. D.“ Taip-gi mislyju pardūti keletą tikių svetimtauciams ir tūmi pagelbėsime draugystei žengti žingsnį pirmyn. Loszimas bus Broad Brook, Conn. gale Vario mėnesių 1899 m. Pardūtojai tikių teiks siųsti piningus pas „T. M. D.“ kasiečių I. J. Grieszių, Box 113, Union City, Conn., o vardus pirkėjų su adresais ir tikių numerais teiks prisiųsti ant mano adreso. Velydamas pasekmingo išpardavimo tikių lieku su gūdona. Mikolas Palanaviczia, Broad Brook, Conn.

Tikių ant virsz minėto laikrodžio galima gauti ir „Vienybės“ redakcijai prisiunčiant 25 ct. markėmis bei dar 2 ct. ant prisiuntimo tikių laiszke perkanciam.

Pavasaris.

Jaunutės vysznaitės žydėti pradėjo
Ir jau apsilviko į baltus rubus,
Kaip nūtakos mergos, ką rengias tekėt
Vis žiūr į rudas, kad dabint vainikus.
Taip žydincios vysznios, sustojusios eilėn
Pas rutų merginų gražias lysvutes,
Tarytumei jūkiās ir rodo meilę ir
Dainūja, pavasario giria dienas.
Šakutę isztiesusios, rodosi siekia
Žaliųjų rutelių ir jos pasiskint,
Pasiekt bet negali, szezeliu tikt pliekia
Ir nori nedūti joms szviesą matyt.
Bitutė – mažulė panokusi ziedą
Pribėgus tū pradeda jį buziūt,
Ir kas zin ką jam pamazi jį gieda
Ir pelną atsiėmus į avilį dūt
Tū žinę nuzimbė; o ten isz abi pus'
Stov' obels ir džiauges isz vysznių žaismų,
O ten prie pats galo žiūr' griuszia suklypus
Ir sergsti vysznes nū sziaurinių vėjų
Varginga senutė, ji taip-gi dabinas,
Koks žiedas ir jos net virszunėj' iszlysa
Bet ten jau ne cziauszka laksztingals jaunikis,
Ten tupi tikt žvirblis ar strazdas naszlys.
O naktyj' mėnulis užmirszės jieszkoti
Sau milimą žvaizdę, tikt žiūr į vysznes
O vysznios jau szoca tū rengias szokti

Ir klauso kada gi laksztingals užves.
O ryto dienutej' užbėgus saulelei
Tikt cziulba, tikt ulba lakunai sode
Taip džiaugias, tarytum grįžtant svotbelei
Dainūdami jauną vedina marczia
Tikt linksmo pavasario dainiaus ne jaučia.
Iszblyszkus, atszalus, isztroszkus szirdis,
Tėvynėje dainiaus da darganos siauczia,
Tamsybė da temdina brolių akis.
Oi kur-gi pavasaris tavo, tėvyne?
Oi kur-gi linksmybės tavoji diena?
Oi kokių czion ragamų, iszgamų minioms
Suspausta, nuvarginta tavo galva?
Oi užkite darganos, speigos, tu szalti,
Da mūsų pavasaris; broliai, teli
Da mūsų viengeneziai, retėziais apkalti
O likusie stoti kovą akli.
Kaip dainą linksmybės, tėvynei dainūti?
Tas butų dėl tavęs tikt viens iszjūkimis,
Nes kovos karžygių tavųjų žaizdūtos
Isz lupų jų bėga vaitojims, keikims
O nors apdainėziau asz gražią Tėvynę,
Nors dainą linksmybės užtraukeziau asz tau,
Nors veseziau ją taip, kaip laksztingals vysznyne,
Bet baigdamas dainą raudocziau greicziau
Kada-gi ateisi tu diena laiminga,
Kada-gi lietuvis galės pasakyt:
Oi linksmykis, džiaugkis viengenti szirdingas,
Dabar mus tėvynės kanczia pabaigta,
Jau josios pavasaris linksmas užstojo
Jau dukters jos skinas ir proto rudas
Jau laikraszezių pilna, jie visur lakioja,
Ir eina per didelio, mažo rankas
Jau cziulba tarp mūsų laksztingals vienybės,
Girtybė bjaurioji paliovė pliovot,
Jau jaučia lietuvis savo stiprybę,
Ir jau pasistengia su prieszais kovot.

Pr. Šokupasaka.

Mythai, pasakos ir legendos

Žiamaiociu.

Surinkti ir iszleisti per D-ra Edm. Veckenstedta
vyresnyji senoviszka kalbu mokytoja prie Nikalojaus
gymnazijos Liepojuje (Kursze).

Lietuviszka iszguldė J. Szliupas, M. D.

(Tasa)

91. Berstukai, Karliukai.¹⁾

1. Berstukai yra vaikai Žiaminės: jie gyvena žiamėje ir ne yra didesni už pirsztą žmogaus. Jie moka kerėti; jie gali

1) barstau-ismėtau (Kauno rėd. ir aplink Klaipėdą); barzda bardukai – maži, ilgabarzdžiai, požiaminiai žmonės, gnomai (Nesselm.) Slg. J. Grimm: Senprusiszka barzdukai Rytkys (Ruhig) iszveda ne nū „pirsztas“, bet nū „barzda“; Hanuszas raszo Parstukai ir iszguldo „nyksztukai“; jų esybėje jis mato į krūvą sutirpstant istoriją su mythais. Lasicius: Barst race, quos Germani Erdmenlin hoc est subterraneos vocant.

per žiamę kiaurai pereiti, ant vandens plaukti, ir kada gi jie turi sparnus, pasikelti į orą. Kada jie lėkia, tai jie yra ugnimi apsiaupti. Berstukai yra nemirtini. Jų pajiega yra taip didelė, kad jie gali akmenį sumusyti su ranka.

2. Kada name yra gimęs kūdikis, tai dėl Berstukų reikia už pečiaus padėti kiek vlagio, pieno ar ko kito. Tai padarius, anie ateina ir valgo, kas yra padėta. Tūmet anie yra prielankus kūdikiui ir pirmą svaigtę jam nėko nedaro. Ale jeigu nėkas netapė dėl anų padėta, tai kūdikį galima apsergėti nū kenkiančios įtekės Berstukų tikrai tūmi, kad padėtų kūdikiui po pogulvia bibliją arba kryžį.

3. Berstukai yra maž daug szeszetą colių angšti. Jie gyvena daugiausiai artymais apgyventų namų ir pasirodo mialai žmonėms naudingais ukėje, jeigu tie jie vakare aniems stalą apkrauna valgiais ir padoriai pakviečia, kad valgytu. O jeigu jiems valgis nepatinka, arba jeigu jūs busi įžeidęs, tai jie namus apleidžia arba gadina ukę.

4. Berstukai tankiai ateina nakezia į ligonio grincią ir taupo ligonį.

5. Berstukai gyvena po žiamę ir tikrai nakezia jie iszeina iš savo požiaminių gyvenimų ir szokius szoka mėnesienoje ant szlo.

6. Petėmyjus, kad Berstukai yra name buvę, tai reikia ilgainiui kožną vakarą pastatyti stalą, valyvai apdengtą. Ant stalo reikia padėti dūnos, sviesto, surio ir pieno ir potam Berstukus balsiai pakviesti ant czesnies.

Jeigu ant rytodienio valgis yra dingęs, tai Berstukai yra buvę ir viską suvalgę. Tai yra ženklas, kad reikia nū jų ko gero laukti. O jeigu valgis yra likęs nepalytėtas, tai reikia baimytiesi jų galybės.

7. Žagarėje kitą sykį gyveno vienas buras, kurs buvo dievotas, padorus žmogus. Buras turėjo daug nelaimių. Iš deszimties vaikų buvo jam devynetas numirę, o taip gi deszimtas kūdikis, vaikysėzias, gulėjo sunkiai įsirgęs ir matė smertį prie savo patalo bestovint. Buras buvo seniaus turtingu buvęs, bet nežiurint į savo stropumą nubėdęs. Gaisrui kilus, buvo jo ukis sudegęs, galvijai buvo iszkritę, ir jisai bei jo pati, apart savo serganczio vaiko ir menkos grintelės daugiaus nėko neturėjo kaip nūgą gyvastį. Sergantysis vaikas praszė, kad dūtu kiek valgyti, ir kada jam tėvas neturėjo nei dūnos szmotelio padūti, tasai neįstengė ilgiaus paneszi vargą grintelėje; jis iszėjo į miszką, ten ažere nusiskandytu.

Pakrasztyje ažero buras atsisėdo verkdamas ir randodamas, dar sykį atsiminė visą vargą ir norėjo padaryti galą savo gyvatai. Tad iš visų pusių ėmė ateidinėti maži žmonės, iš ažero, iš oro, iš žiamės. Jie buvo ne didesni už pirsztą, tu rėjo plėvėtas kojas, pelekus ir sparnus ir klausė burą apie priezastį jo tužbos. Buras papasakojo jiems visą savo bėdą. Tad tarė jam vienas iš mažųjų žmonių: „Mums tavęs gaili ir mes mėginsime tav pagelbėti. Mes esame visur, ore, vandenyje, žiamėje, danguje, taip gi pragare, mes esame Berstukai. Dabar mes tavę nuvesime pas tris moteris, Laumes. Tosios nulemia likimą žmonių. Tu jų tu turi praszti, idant atmainytu tavo lėmino likimą“.

Po szitų zodžių Berstukai pagriebė burą ir vedė jį skradžiai žiamę, kuri priesz jį atsivėrė, per daugelį vandenių ir galiaus per orą iki vienam urvui iš krisztolo, kurs buvo apsiauptas ugnimi. Czion Berstukai žmogų mostymis įtrynė,

idant jam ugnais neužkentų, tada jie įvedė jį į urvą. Tai sėdėjo tris Laumės; jos buvo ugniniai, ugnimi apsiaupti pavidalai. Kad buras buvo įjęs į urvą, Laumės jį pasitiko ir tarė jam: „Tu esi vienintelis žmogus, kurs iktū laik pas mus yra atėjęs. Mes žinome priezastį tavo atėjimo, bet mes neįstengiame atmainyti lėminą žmogaus, jeigu sykį nulemtas tapė. Bet kada gi tavę Berstukai pas mus yra atvedę, tai mes pamėginsime tav pagelbėti. Nes Pykūlis, vieszpatis nelaimės, ir vieszpatienės ligų, Giltinė, kuri yra paczia Gero Vyro, esame praszusios, kad atstotų nū tavęs ir tavo szejmynos: mat iktūlai esi buvęs jų galybėje. Bet užtai gi Geras Vyras ir Laimė, vieszpats ir vieszpatienė laimės, tav ilgainiui gelbės. Mat visi keturi, Pykūlis lyginai kaip Giltinė, Geras Vyras bei Laimė, turi iszpildyti mūsų tarnystą. Bet kada gi lėminas likimo, kuriūs mes tris sesers sykį esame paskyrurios, neįstengiame atmainyti, tai reikia, kad tu, tavo pati ir tavo vaikas, tai gi kad jus visi tris priimtumėte kitą pravardę. Kada tu vėl pateksi ant žiamės, tai nuvesk paczią ir vaiką pas ažerą miszkę, ir tūmet pamatysi, kas pasidarys. Laimėms taip pasznekęjus, Berstukai nuvedė burą vėl ant žiamės atgal. Tasai tū jau paczią ir vaiką atvedė pas ažerą miszkę. Potam Berstukai parengė iš žolių, kurias oro dievas Algis buvo surinkęs iš viso svieto ir potam atneszęs, vandenyje, kurį taip gi Algis buvo pagaminęs, kero gydūlę. Su szitaje pamostyjo burą, jo moterį ir vaiką: tū jau tie jie įgyjo kitokį pavidalą, o vaikas sveiku pastojė. Potam visi tris nuėjo pas kupingą ir liepė dūti sav kitus vardus. Tam pasidarius, jie vėl grįžo į miszką.

Tūmi tarpu Laumės buvo liepusios oro dvasei Algiui, kad atszauktu atgal Pykūlį bei Giltinę nū burą, o pavestu tū jų likimą Geras Vyras bei Laimė. Tie jie isakė oro dvasei, kad ji burą su paczia ir vaikū atvestu pas jį.

Kada buras su savaisiais buvo vėl nuėjęs pas ažerą miszkę, jis ant savo iszgasczio neberado ten daugiaus Berstukų, alė už tai pasirodė Algis ir vedė visus tris skradžiai per žiamę, per vandenį, ugnį ir orą į auksinį palocių, kur Geras Vyras bei Laimė buvo. Tie jie davė burui ir jo moterei makį su piningais, kuriame visados buvo piningų, nors iš jo kiek norėdamas imtum; potam kero gydūlę nū visų ligų ir galiaus keimarinį rieszutą, nū kurio laimė ir visos dorybės priderėjo, ilga gyvata, iszmintis, grožybė ir daug kitų gėrybių. Potam Algis visus tris nugabeno atgal ant žiamės. Czion jie gyveno ilgą laiką laimingiausie jie iš visų žmonių. Jie butu dar daug ilgiaus pagyvenę, alė Laimė norėjo, kad jie nematytu velesnę nelaimę Žiamaiczių tautos: todėl jį Giltinė nusigabeno nū žiamės. Jiems mirus, pasikelė daug neprietelių priesz Žiamaiczius, jų kareiviai tapė pergaleti, ir dabar tikrai dar maža dalelė tautos gyvūja smarkiausioje bėdoje, nės taip yra Laumės nulemusios.

8. Karliukai buvo toki maži kaip pirsztas arba jie dar nei szitokio didumo neturėjo.

(Toliaus bus.)

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau savo brolio Vincento Sakeviečiaus, paeinancio iš Kalan-
ečių kaimo, Sziaulių pavieto, Kauno
gub., 15 metų jau kaip Amerikoje
gyvena. Kas apie jį žinote, arba jis
pats, teiksis dūti žinę ant szio a dreso

Ignacas Sakeviezia

924 33-rd str.

(1-4)

Chicago, Ill.

Pamėgk dėžatą CAS JARETS už 10c, ga-
riausia sutaisytoja plaucelių ir visų viderių

Didžiausias Balius!

Lietuvizskas Kliubas iš
Nauगतuck, Conn. kėlia labai
didelį balių, Subatoje 31 Grū-
džio arba pacziam gale metų
1898, ant salės T. Renertio ir
prasidės 7 adyną vakare. Mu-
zikantai bus lietuvizski ir gra-
jys visokius szokius. Vadas
bus net iš Berlyno ir vadzio-
visokius kadrilius.

Dėlto užpraszome jaunikai-
czius ir mergeles ant to gra-
žaus pasilinksminimo ir atsi-
sveikinimo senų metų.

Iženga vyrams 15 ct.

Merginoms ir moterims do-
va nai.

Komitetas.

Temykite.

Daugelis mums atraszo rei-
kalaudami rodos apie iszsiūs-
tus pinigus Lietuvon per vi-
sokius agentus, labiausiai žy-
dus, kurie siunczia statei į sa-
vo kiszenių. Tai gi norėdami,
kad jusų pinigai nepražutu
ir greitai daitu į rankas to
kuriam siuncziasi, siuskite per
„Vienybės“ redakciją, o grei-
čiausiai apturės. Taipogi
mes pardūdame laivakortes ant
greicziausių laivų į Hamburgą,
Bremen bei Antverpen, kaipo
ir atgal. Kas nenorite ilgai
ant marių plukauti, pirkite
laivakortę „Vienybės“ redak-
cijai o nesigailėsite.

Prisiuncziant pinigus ant
persiuntimo Lietuvon arba ant
laivakortes, uždėkite adresą
tokį:

J. J. Pauksztis & Co.

Plymouth, Pa.

Didelis visuomenisz- kas susirinkimas

Bus Scranton'e, Pa. Pėtny-
czioje 6 Sausio 1899 m. ant
salės Garnellio, 1344 Main
Ave. Providence, kur bus lai-
komos prakalbos apie visokius
gyvenimo reikalus; bus daug
kalbėtojų — vyrų ir mote-
rių, todėl užpraszome kūmi
daugiausiai susirinkti vyrus ir
moteris, nes bus svarbios kal-
bos ir apie moterių reikalus.

Maldų knygos.

Ankso Altoriaus, arba Szaltinis danglažu	
skarbu nū	2.00 iki 3.00.
Balsas Balandėlės	1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Garba Dievui ant auksatybės	„ „ „ \$1.50.
Kninga giesmių arba Kanticzkos	75c.
Mažas a tiao altorius, Miazų maldos su	
abrozėliais szagrino apdaru	50c.
Mažas aukso balto celaloido apdarus su	
iszkilnais balta kvietkute	1,70.
Toji pati knygelė balto celaloido ap perlo ir	
nikkelio kryželeis bei kvietkome	2,00.
150 Psalmų Dovydo karaliaus ant	
paveikelo kanticzką	75c.

Dvasizskos knygos.

Apie baviną Dievo	5c.
Arielka yra nūda; su iliustracijomis	30c.
Amžius galas Ponsko Piloto	5c.
Didžioji nedėlia	5c.
Draugija dėl dusių	5c.
Evangelijos su puikiais apdarais	1.00.
Filotea arba kelias į maldingą gyvenimą	50c.
Gyvenimai Szventųjų, ant visų metų kožnos	
dienos, pirmą, antrą, trečią, ketvirtą ir	
penktą dalis, už kožną dalį po	65c.
Gyvenimas Marijos	20c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro	10c.
Garsas apie balayę Dievo sudo	25c.
Gdyklos nū baimės myrio	20c.
Grieszninkas priverstas metavetis	10c.
Girtybė	5c. ir 10c.
Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėl.	15c.
Istorija seno istatymo	25c.
Istorija Katalikų Bažnyčios	1.00.
Kaedieninės Maldos	5c.
Kaip Sumenija nuspakajiti	15c.
Kalba kizilntero ir Antano apie katalikų	
bažnyčios pamatą	10c.
Kas yra griekas?	15c.
Lementorius su poteriais ir mietranituru	10c.
Moklas Rymo katalikų	40c.
Mono izvencziausios Marijos Panos	30c.
Misija ir žiedai	25c.
Nekalybė	20c.
Pokilia Szventųjų	15c.
Pamokslai ant didžiųjų metinių szvenczių	
ir didžiųjų nedėlios	50c.
Prisigatavojimas ant myrio	40c.
Pamokslai ir Ganytojaus kalbos	\$1.50c.
Pamokslai apie sudą Dievo, pakūtą, dangų	10c.
Raktas į dangų	10c.
Stebuklai Dievo Szvencz. Sakramente	40c.
Szkalas su kalba	20c.
Tiesos Žodžiai	35c.
Trumpi pamokslai ir rodos, pagal kurias	
turi teisę kiekvienas žmogus	10c.
Vartai dangaus	15c.
Vadovas į dangų	40c.
Visoki Abrozėliai į knygas	5c.

Mokslizskos knygos.

Apie kraustis kun. Petryczyčiaus į Vilniaus	
džiaukonystės kuningus 1870 m.	10c.
Apie senovės Lietuvos pilis	20c.
Amerika pirtyja (komedija)	10c.
Andersono pasakos (su abroz.)	15c.
Ant nakvynės	5c.
Apie žemą ir kitus avietas, jų buvį, pabaigą	75c.
Apie dangų, saulę, mėnesį	5c.

Apie kalbų pradžia	10c.
Akyvi apsiereiskimai sviote	20c.
Amia Vilis, pasaka	75c.
Alintė daktė kuningaiszczio Kerniaus	5c.
Aritmetika dėl iszsimokinimo rokundų	25c.
Budai gydymo nekurių ligų	25c.
Birutės dainos	10c.
Dvi gražios pasakėlės „Pavogti arkliai ir	
Mendella Didgalvia	10c.
Dūnelaiczio pavasario linkemybės	10c.
Donalaiczio rask tai	40c.
Dainos parasytos kun. A. Vienožinskio	10c.
Zinologizskos emulkmėnos	25c.
Fingai ir jų gyvenimas	10c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio	15c.
Genių dėdė, graži pasakutė kur iszrodyta, kaip	
svietą slogina maškolių valdžia	10c.
Hygienaa arba mokslas apie užsakyką	
svietkoto	35c.
Istorija apie gražą Mageloną	20c.
Istorija Lietuvos K. Skirmantaitės	30c.
Istorija Suvenytų Valstijų Amerikos	
ir konstitucija	\$1.00.
Istorija kantrios Elenos	20c.
Iz kur akmens atsirado?	10c.
Istorija apie Lietuvos praeitį p. Zanavyko	40c.
Kas teisybė tai nemelas puikios apysakėlės	
isz lietuvių gyvenimo	15c.
Kaimynų paszneka	5c.
Kaukazo belaisviai	5c.
Kur melis, ten ir Dievas	5c.
Kas kaltas?	10c.
Knyga iszsimokinimui visavietinėis kalbos	15c.
Konradas Valenrodas	5c.
Kaip įgyti pinigų ir turtą	10c.
Kelstus, Tragedija penk šee aktūse	20c.
Krumplių Jonas, apysakėlė	10c.
keletas žodžių apie nezmėnizskus maškolių	
darbus Kražiūse ir apie audymą	5c.
kražiezių Vintūje	5c.
keletas raskų apie Kražių atsitikimą	10c.
ką daryti, kad sveiki butume	10c.
kas yra, o kas bus? žvilgis ant szlių dienų	
ir į ateitį	10c.
Kanklės, lietu. lazdos dainos keturiems	
baigams (su natomis)	20c.
Kapai didžių kuningaiszczų ir karalių	
Vilnijoje	10c.
Knyg-13 iszsimokinimui mūstro dėl kareivių ir	
karasikos dainos, paraszė kn. J. Zebrys	15c.
Lietuvos kanklės (elėms rask.)	10c.
Lietuvos gospadinė arba pamokinimas kaip	
suvertoti Dievo dovanas	15c.
Lietuvystės praeitė, dabartis ir ateitis	25c.
Lengvas budas iszmokti gražiai rasyti be	
pagelbos mokintojus	10c.
Lietuviai amžių gludumėse	10c.
Lietuvizski raskai ir rasktininkai	50c.
Lietuvizskas Albumas (45 paveikėlai)	50c.
Lietuviai po maškoliaus jungu	10c.
Muzikėlis	15c.
Medžio papasakojimas su paveikėliais	10c.
Maškolių politika su Europa ir katalikų	
bažnyčia	10c.
Medega musų tantizskai vaistininkystei	40c.
Medega Sim. Daukanto bijografija	80c.
Naujausia eapnų knygelė	50c.
Negirdėtas daktas	5c.
Naujas elementorius apdarytas,	
su puikiais paveikėliais	15c.
Nandingi skaitymai apie priginties mokslus	25c.
Olitijos raskai	25c.
Orleano Mergelė - tragedija	25c.
Petro Armino raskai — elėse	10c.
Ponas ir Muzikai	15c.
Pavargėlė ir kaip gyvena kynai, apysakos	10c.
Pajudikime vyrai žemą, puiki apysaka	
parasyta patrijotizskoje dvasėje	15c.
Paeaka apė Szaltabuzius (jūringa)	5c.
Pamokslai apie trusę	5c.
Paeakojimas apie vaivą ir jo rasktininką	5c.
Permazonas arba baisumas Dievo rustybės	10c.
Prieszanszris	20c.
Pavasario balsai, elėse	15c.
Padėjimas lietuvių tauos rašų vieszpatystėje	30c.
Pajauta arba duktė Lizdeikos	60c.
Patarlės ir dainos	10c.
Pradžiamokslis rankos raskto	10c.
Pradinis mokslas anglizskos kalbos	75c.
Pirmutinė paszala umai sasirgus	10c.
Pirmutinis degtinės varytojas, komedija	10c.
Robinsonas Kruzinas	25c.
Rodos motinoms apie auginimą kuklių	10c.
Rankvedis senovizskos istorijos	50c.
Rankvedis rasymui gromatų	30c.
Senkaus Jūrdis	15c.
Senis Makrickas	5c.
Saulės ir mėnesio užtemimai	15c.
Svieto pabaiga	10c.
Sziammetinis kalendorius	10c.

Simukas ir Magdūtė, parakėlė	10c.
Talmudai ir musų žydai	10c.
Tamozzius beotis apysaka	5c.
Tėvyninių giesmės	20c.
Trumpa peržvalga lietuviystės darbų	
Amerikoje	20c.
Trusas ir kapitolas; Trumpos žinios izz	
politizskos ekonomijos	10c.
Trumpa senovės lietuvių istorija	10c.
Trumpa geografija arba apraszymas apie	
žem p. Nerio 31 48 paveikėliais	25c.
Tarp skausmų į garbą, poezija	20c.
Už ką mes lenkams turime būti dėkingi arba	
nedėkingi	15c.
Virszininkai. Margas paveikėliais izz gyvenimo	
maskolizskų urėdninkų Lietuvoje	15c.
Vaikų knygelė	15c.
Vakaras Tilviko pirktelėje	5c.
Vitoliorauda, pulkus poematas izz	
senovės lietuvių gyvenimo, 2 knygos	1.25c.
Vaito pirszlystė, komedija	15c.
Veselijos arba pagirėnų vestuvės	10c.
Žodynas kn. M. Miaznio keturiuose kalbose	2.00.
Žiponas bei žiponė	25c.
Žirgas ir valkas	20c.
Ženybos palkių Miko	5c.
Zemalėzių vyskupystė, parasyta vyskupo	
M. Volonczausko	1.00.
Zemraszys arba geografija parasyta	
kun. Zebrio	15c.

Notos del partapijono

sudėstytos Dr. V. Kudirkos.

Bum-czik-czik (mozurka)	25c.
Nemuno Vilnis (valcas)	5c.
Dėdienė (polka)	30c.
Lėpinėlė (poka-mazurka)	15c.
Sudiev (mazurka)	40c.
Varpelės (valcas)	30c.

KNYGOS SAVOS SPAUSTUVĖS.

Apieka Dievo	\$1.00.
Apie Joną Tvardaucką garų burtininką ir jo dar- bus aykiu su apraszymais apie burtus	25c.
Budas Senovės lietuvių Kainėnų ir Zemalėzių	
parasytas Simano Daukanto	1.00.
Dievatis, apysaka szios gadynės	1.00.
Du pulkus apraszymai apie nedorybę	
zydo ir piktą auginimą wajku	\$1.00.
Eglė, žalczių karalienė ir iszgriovimas Kauno	
pilies 1363 m., du pulkus dramatai	25c.
Europos istorija su žiamlapiais	25c.
Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai	
sujudinanti apysaka izz senovės laikų	50c.
[tekėme socializskų sanlygų ant visų kultūros	
szakų	15c.
Iz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi pulkios	
apysakos	40c.
Istorija Septynių Mokintojų	
ir Lietuvio Sapnas	50c.
Istorija gražios Katrukos ir jos visoki	
atitiktimai	10c.
Istorija izz laiko Francuzkos	
vainės Afrikoj	80c.
Jurgis Mioslavskis	80c.
Juožapas Kėnuszzevskis, arba kankinimas	
Unijotų po valdžia maškoliaus	50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus	
ir ant jų reikalaunantį ateskymą	10c.
Konstitucija dėl darbininkų	10c.
Keletas žodžių apie Lietuvus ir naudingi	
pamokinimai dėl Lietuvos žmonių	10c.
Lietuvos istorija, nū seniausių gadynių	
parasyta Simano Daukanto, pirmą dalis	50c.
Nedorybes Rymo Ciesoriu, istorija izz laiko	
ponavojimo Nerono	80c.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba	20c.
Pravadinikas angeliskos kalbos neabdar.	\$1.00.
abdarytas	\$1.25.
Pulkas apraszymas apie Lietuvą	\$1.00.
Pamokinanti apraszymai izz gyvenimo	
žmonių ir visokios rodos	15c.
Rinalda Rinaldinas	\$1.50c.
Senovės apraszymas apie Duktery	
Filypo karejvio	50c.
Sumizimas arba baimė fury dydeles akis	
tikra teisybė izz Suvalku gubernijos	15c.
Szvieža Dievo	65c.
Užsistanavyk ant to gerai	10c.
Vitas ir Korina, istorija izz laiko pereiklojimo	
Bažnyčios S. per Deoklecijana	80c.